РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
„СВОБОДА“
„LIBERTY“
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ
83 Grand St., Jersey City, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA“.

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
„SVOBODA“
(„LIBERTY“)
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 Grand St., Jersey City, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза -- "SVOBODA" -- Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXIII. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., четвер 20-го мая 1915. Ч. 58. VOL. XXIII. JERSEY CITY, N. J., Thursday, May 20, 1915. N. 58.

ВЕЛИКА БИТВА КОЛО КРІПОСТИ ПЕРЕМИШЛЯ.

Австрійські війска перейшли ріку Сян на північ від Ярослава.

Міста Самбір і Дрогобич в руках Австрійців.

В полудневій Польщі Москалї стратили 7.000 в полонених і 22 гармати.

В ГАЛИЧИНІ І НА БУКОВИНІ:

САМБІР В РУКАХ АВСТРІЙЦІВ.

ВІДЕНЬ (через Лондон), 17. мая. — Австрійські війска заняли місто Самбір і посувають ся в північно-східнім напрямі дальше наперед.

З головної військової кватири надійшли отсї вісти:

„Австрійська армія заняла нинї перед полуднем місто Самбір, положене над горішним бігом ріки Днїстра.

„Боєва лінія пересуваєть ся щораз дальше на північ. Вона тягнеть ся тепер від Висли здовж Сяну, попід Перемишль, через Самбір на полудне від Дрогобича, Стрия і Станиславова, здовж ріки Прута аж до румунської границї“.

АВСТРІЙЦЇ ЗДОБУЛИ ДРОГОБИЧ.

ВІДЕНЬ (через Лондон), 18. мая. — В середній Галичинї союзні війска посувають ся без впину наперед. Австрійські війска заняли Дрогобич, осідок нафтового промислу. Москалї утікали з значними стратами.

Австрійське міністерство війни оголосило отсї вісти:

„Австрійська армія, яка посувала ся в напрямі горішного бігу Днїстра, заняла Дрогобич. 500 Москалїв і 8 машинових карабінів попало ся в руки Австрійців.

„В порівнаню зі завзятими боротьбами в послїдних 14 днях вчерашний день минув на цїлій лїнії досить спокійно. Наша армія займає щораз то нові місцевости“.

БИТВА ПІД ПЕРЕМИШЛЕМ. — СОЮЗНІ ВІЙСКА ПЕРЕХОДЯТЬ РІКУ СЯН.

БЕРЛІН (через Сейвіл, Л. Ай.), 18. мая. — Німецькі й австрійські війска йдуть побідно дальше наперед.

Головний ґенеральний штаб подає отсї вісти з воєнного терену в Галичинї:

„Союзні війска на цїлій лїнії, почавши від ріки Пілїци аж до Станиславова, посувають чимраз дальше наперед.

„На північ від Ярослава і в богато місцях дальше на північ перейшли наші війска Сян.

„Довкола Перемишля відбуваєть ся велика битва.“

МОСКАЛЇ СТРАТИЛИ 174.000 ПОЛОНЕНИХ, 128 ГАРМАТ І 368 МАШИНОВИХ КАРАБІНІВ.

ВІДЕНЬ (через Лондон), 18. мая. — Австрійське міністерство оголосило урядово отсї страти Москалїв за час першої половини мая:

„Загальне число полонених Москалїв, яких вже відвезено з поля битви в Галичинї в першій половинї місяця мая, виносить 174.000. Крім того здобуто 128 гармат і 368 машинових карабінів“.

Перед двома днями було півурядове донесенє, що число полонених Москалїв доходить вже до 200.000. Повисше урядове донесенє подає вправдї лише 174.000, але тут не є вчислені ті полонені, які находять ся ще на поли битви; также не вчислено тут Москалїв полонених в полудневій Польщі, де битви стоять в тісній звязи з битвами в Галичинї.

В РОСІЙСЬКІЙ ПОЛЬЩІ:

МІЖ ПІЛЇЦОЮ А ГОРІШНОЮ ВИСЛОЮ МОСКАЛЇ УТІКАЮТЬ НА СХІД.

ВІДЕНЬ (через Лондон), 17. мая. — З головної воєнної кватири надійшли отсї вісти:

„Російські війска находять ся на полудне від Пілїци в утечі. Теперішна боєва лїнія в полудневій Польщі тягнеть ся від ріки Пілїци, через Радом, Островець і Опатів аж до Сандомира, де Москалї правдоподібно будуть боронити переходу через Вислу“.

В полудневій Польщі на лївім березї Висли Москалї мають всего малу частину Келецької і Радомської ґубернії. Висше згадана лїнія йде на захід від Вислы у віддаленю 30 до 40 кільометрів.

МОСКАЛЇ СТРАТИЛИ 7.000 ПОЛОНЕНИХ І 22 ГАРМАТИ.

ВІДЕНЬ (через Лондон), 18. мая. — Підчас коли австрійська артилєрія обстрілює російські становища під Перемишлем і здовж ріки Сяну, союзні війска прогнали в полудневій Польщі російську армію знад Ніди 40 миль на схід.

Російська армія цофнула ся в напрямі міста Опатова. В часї утечі стратили Москалї поверх 7.000 в полонених і 22 гармати.

СПОВІДЬ НИКОЛАЯ НИКОЛАЄВИЧА.

ПЕТРОГРАД (через Лондон), 17. мая. — Російський ґенеральний штаб великого князя Николая Николаєвича видав урядове оповіщенє, в якім подає причини, котрі побідний похід російської армії перемінили у відворот.

„В половинї цьвітня, говорить ся в урядовім звітї, одержали ми вісти, що часть німецьких війск перенесено зі західного терену війни і згромаджено у західній Галичинї. Се приневолило нас здержати дальший похід нашої армії коло Ужока і Міжлаборця. Ми мусїли вислати значну поміч на загрожену лїнію в західній Галичинї.

„Однак війска неприятеля були так великі, що наша III. армія не була всилї видержати удару, заданого нам коло Горлиць. Дальшим наслїдком сего були завзяті і безнастанні битви.

„Хоробрости нашого війска завдячуємо, що відворот відбув ся в найбільшім порядку. Помимо трудного положеня ми завдали ворогови великі страти.

„Дня 14. мая спочивала цїла наша III. армія над Сяном. Рівночасно і сусїдні наші армії змінили боєву лїнію, щоби успішно ставити чоло неприятелеви.

„Хоч ми з Карпат мусїли уступити, то зате у східній Галичинї перейшли ми до наступу. Осягнені тут успіхи є великої ваги для нашого лївого крила. На лїнії від Станиславова здовж Днїстра аж до румунської границї спричинили ми ворогови великі страти. Протягом послїдних пятьох днів полонили ми в ріжних місцях 20.000 Австрійців і змусили їх до утечі через Днїстер.

„Австрійська армія, розбита над Днїстром дня 14-го мая, змогла лише на північ від Коломиї заняти сильнїйші становища на лївім боцї Прута. Се удало ся їй лише тому, що одержала поміч, зложену вже з послїдних резерв.

„Тогосамого дня наші війска по тяжкій битві заняли Надвірну. Переслїдуванє неприятеля відбуваєть ся дальше“.

Повисший урядовий звіт видав Николай Николаєвич на се, щоби пустити тумана своїм союзникам на заходї, а по друге таки своїм власним Москалям.

Такого пораженя, яке стрінуло їх в Галичинї, не зазнали Москалї від самого початку війни. Самі страти в людях обчисляють на звиш 500.000. Отсю часть Галичини і Угорщини, яку Москалї здобували з величезними стратами через цїлих 6 місяців, стратили тепер протягом 14 днів.

Та урядова російська безличність не має границь. Николай Николаєвич називає отсе велике пораженє — відворотом в найбільшім порядку. А щоби ще сей порядний відворот прикрасити, хвалить ся він пересадними побідами над Днїстром, які є зовсїм малого значіня і які на властиву боротьбу не можуть мати ніякого впливу.

Давно вже тому назад телєґрами з Петрограду рознесли по сьвітї вість, що австрійська армія вже більше не істнує, лише її останки під командою німецьких офіцирів ставлять слабий опір. Тимчасом вийшло щось зовсїм противне: з російської міліонової армії в Галичинї остали ся лише недобитки.

ВЕЛИКЕ ПРИГНОБЛЕНЄ В ПЕТРОГРАДЇ.

ПЕТРОГРАД (через Лондон), 18. мая. — Ніколи від початку війни не були звіти з поля війни так пригнобляючі, як звіт, який надійшов вчера вечером. Російська армія розпочала відворот здовж Вислы. Німцї бомбардують російські становища здовж Сяну, почавши від Перемишля аж до устя Сяну до Вислы. Се будить загально здогад, що австрійські і німецькі війска напирають з великою силою.

Відворот російської армії знад горішної Вислы був спричинений успіхами Німцїв на полудне від Вислы.

Хоч російські війска перейшли на Буковинї ріку Прут, то помимо того Австрійцї заняли сильно укріплені становища здовж Прута в Галичинї на лїнії Коломия-Делятин. З того виходить, що неудача Австрійців на тім теренї не є цїлковита.

Що тепер дїєть ся між Пілїцою а долїшною Вислою, про се нема жадних вістий, але на полудне від Пілїци російська армія стало цофаєть ся назад перед Німцями. І відси про якісь битви не маємо жадних вістий, лише се, що російська армія опорожнює одно становище за другим, а їх займає армія союзників.

БРАК ОРУЖЯ І АМУНІЦІЇ ПРИЧИНИВ СЯ ДО ВЕЛИКОГО ПОРАЖЕНЯ МОСКАЛЇВ В ГАЛИЧИНЇ.

НЮ ЙОРК, Н. Й., 18. мая. — Відворот Москалїв з Карпат є дуже тяжким ударом для великої Росії. Між союзниками на заходї ся неудача викликала дуже поважне затривоженє. Тут панує загальне переконанє, що сей великий удар мав єще й инші причини, крім знаменито переведеної концентрації війск коло Кракова під командою ґенерала Макензена і крім вміло переведеного нападу німецько-австрійської армії здовж цїлої боєвої лїнії між Вислою і Карпатами. Напад був переведений майстерно і він осягнув вповнї свою цїль. Однак Москалї знали наперед про се, що в західній Галичинї Німцї нагромаджують війска. Длячого вони сему в час не протидїлали? Москалї могли-ж прецінь в такімсамім числї нагромадити війска і артилєрію на лїнії між Вислою та Карпатами і ударемнити напад німецько-австрійської армії.

Найновійші вісти, які походять від осіб, дуже добре обзнакомлених з відносинами в Росії в часї теперішної війни, подають оправданє, длячого німецькі й австрійські війска так легко прогнали російську армію аж поза ріку Сян і змусили її до цїлковитого опорожненя Карпат. Се оправданє поясняють вони браком воєнних матеріялів у Москалїв, а передівсїм дав ся відчути великий брак амуніції, відтак брак пільної артилєрії і иншого оружя. Хоч жерела Росії щодо людського матеріялу уважають ся невичерпані, то нема однак жерел, з котрих моглаб Росія черпати потрібну скількість амуніції і инших воєнних матеріялів. Державні і приватні фабрики, які займають ся виробом набоїв, патронів, оружя і инших воєнних матеріялів, є дуже обмежені щодо своєї видатности, в часї коли зуживанє амуніції на 900 миль довгій боєвій лїнії в Европі і Азії є величезне.

Зужитє амуніції є в Росії навіть більше ніж на воєннім теренї у Франції і Бельгії. Західні союзники мусять побороювати великі трудности, щоби доставити потрібну скількість амуніції для своїх війск, маючи відповідні до сего фабрики і спроваджуючи дуже значні засоби зі Злучених Держав. О скілько більші трудности мусять бути в Росії, котра через більшу часть року є майже цїлковито відтята від західної Европи і Америки.

Недавно тому назад були зовсїм певні вісти, що Москалї дїйсно просили своїх союзників о присланє їм амуніції. Дарма просили. Франція і Англія не могли доставити Росії амуніції, бо самі її потребують; американські фабрики не можуть однак скорше доставити, доки пристань Архангельск не є вільна від леду, щоби кораблї могли відси відбувати дорогу до Росії.

Правда, що можна би вислати матеріяли з Америки через Тихий океан і відтак через Сибір, але сей спосіб достави був би дуже обмежений.

Американський вивіз воєнних матеріялів до Росії дорогою через Архангельск не був би всилї покрити дїйсного запотребованя. Японія, розуміеть ся, доставляє амуніцію Росії зелїзницею через Сибір, але скількість доси післаних матеріялів не могла бути велика.

Взагалї запаси амуніції у всїх воюючих є досить малі. Запевняють, що Москалї при трохи більшій скількости амуніції могли би були удержати ся на своїх становищах в західній Галичинї і в Карпатах.

Невідрадне положенє Росії з приводу браку амуніції є також достаточним доказом, щоби пояснити причину так усильного атакованя Дарданелїв. Англїйцї і Французи мусять здобути дорогу через Босфор, щоби можна було доставити для Росії потрібні воєнні матеріяли. Колиж їм се вчас не удасть ся, Москалї будуть приневолені небаром залишити дальше веденє війни.

Висше наведені інформації про брак амуніції в Росії походять від російських урядників, які перебувають у Злучених Державах для контролї воєнних матеріялів, призначених для Росії.

Як відомо, в послїдних часах Росія замовила тут знова величезну скількість амуніції. До пристани Архангельска відплив доси лише один російський корабель „Курск“. Пристань Архангельск вкрита ще ледом. Щоби уможливити пароплавбу, російське правительство зарядило ломанє леду при помочи відповідних кораблїв. Архангельск є се одинока пристань в европейській Росії, до якої під теперішну воєнну пору можуть доїздити кораблї зі західної Европи і з Америки.

В АНГЛЇЇ:

АНГЛЇЙСЬКИЙ МІНІСТЕР ВІЙНИ ЖАДАЄ ЗНОВА 300.000 ВІЙСКА.

ЛОНДОН, 18. мая. — Англїйський міністер війни лорд Кіченер заявив нинї на засїданю палати послів, що французьке й англїйське правительство постановили уживати у боротьбі також бомб з газами.

Відтак поставив жаданє нової 300.000 армії. Також висказав він надію, що небаром буде покрите запотребованє амуніції.

Показуєть ся отже, що Англїйцям не лише брак війска але й амуніції.

Послїдні телєґрами з Лондону приносять вість про непорозуміня між членами англїйського кабінету і командантами фльоти і війска. Один із найспосібнїйших англїйських адміралів Фішер уступив. Лорд Кіченер має обняти головну команду над англїйськими війсками у Франції. Головною причиною мають бути дотеперішні неудачі Англїї на суші і на мори.

В ІТАЛЇЇ:

ПОЛОЖЕНЄ В ІТАЛЇЇ ДУЖЕ ПОВАЖНЕ.

БЕРЛІН (через Лондон), 18. мая. — Канцлєр Німеччини Бетман Гольвеґ на засїданю парляменту подав до відома уступства Австрії, які вона зобовязуєть ся зробити в користь Італії, коли вона підчас війни збереже неутральність. Свою промову закінчив канцлєр словами:

„Італія мусить рішити ся, чи вона має свої народні домаганя заспокоїти в мирній дорозї чи через війну. Я ще не трачу надії, що мир візьме гору над війною.

„Німеччина і Австрія зробили все, що було можливе, щоби удержати тридержавний союз. Колиж дотеперішна привязнь буде зірвана і Італія перейде на сторону наших ворогів, ми стрінемо нову небезпеку з відвагою і повним довірєм в наші сили“.

На засїданю італїйського парляменту 20. мая має запасти остаточне рішенє щодо становища Італії.

Вісти, які прийшли з Риму через Париж і Лондон, доносять, що німецький і австрійський посол зажадали вечером видачі пашпортів і в ночи відїхали з Риму. Однак доси нема ще на се потвердженя.

"SVOBODA" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper
published three times a week: Tuesday, Thursday and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Established 1893.

JOSEPH STETKEWICZ, editor
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ANDREW SAWKA, manager
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at the Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

SUBSCRIPTION:	ПЕРЕДПЛАТА:
In United States: $2.00 per year, $1.00 per 6 months, 0.75 per 3 months	В Злучених Державах: на рік $2.00, на пів року $1.00, на 3 місяці 0.75
In Jersey City, Canada and other foreign Countries: $3.00 per year, $1.50 per 6 months, $1.00 per 3 months	В місті Jersey City, до Канади і других країв: на рік $3.00, на пів року $1.50, на 3 місяці $1.00
Single copy 3 cents.	Поодиноке число 3 центи.

За кожду зміну адреси платить ся 5 центів.

Адреса: SVOBODA
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Всї моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „Svoboda".

При висиланю замовленя належить долучити моні-ордер або чек.

Число телефону 498 Jersey City.

American Association of Foreign Language Newspapers Membership Label

За всї оголошеня поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає. — Рукописий не звертає ся.

КАНАДІЙСЬКІ УКРАЇНЦЇ ПІДЧАС ВІЙНИ.

Канадійські Українцї натерпіли ся і терплять ще богато лиха підчас теперішної війни.

З уваги на те, що Велика Британія стоїть у війнї з Німеччиною й Австро-Угорщиною, а канадійські Українцї майже виключно походять з Галичини і Буковини, отже з австрійських провінций, — найшли ся такі люди в Канадї, що оголосили Українцїв за ворогів Канади і Великої Британії.

Оголошували се ті, котрим було на руку ширити такі „відомости".

Передівсїм наше таки падло — кацапи. Стоять вони в Канадї десять разів гірше нїж у нас, у Злучених Державах. Там не можуть вони здобути ся на одну ґазетку, тодї як канадійські Українцї на превеликий біль кацапства мають 10 ґазет. Теперішну нагоду хотїла канадійська кацапня використати, щоби зломити тамошний український рух. Ужила до того свого знаного способу — доносів. Стала доносити, де тільки могла, що „Українцї зрадники Канади й Анґлії".

На поміч нашій кацапнї прийшли другі наші „приятелї" — Поляки. Ті також, де можуть, то старають ся Українцям причіпити латку.

На жаль, найшли ся між канадійськими Анґлїйцями деякі такі легковірні люди, що повірили в єї брехнї кацапсько-польської кліки. Особливо подобав ся той „винахід" деяким лїбералам у провінції Манїтобі, бо найшли нагоду відімстити ся на Українцях за те, що українські виборцї підчас виборів попирали переважно прихильнїйшу Українцям консервативну партію. Їх настрій виявляє їх ґазета „Фрі Пресс", яка виходить у Віннїпеґу.

Та часопись від початку війни разврав шукала напасти на немилих собі Українцїв, а її доноси виглядали цїлком як вковані у вшехпольсько-кацапській кузни.

Українцї терпіли іззa сього не лише на своїй добрій опінії, яку доси мали в Канадї, але також тисячі їх тратили і ще тратять роботу та голодують і бідують. **А все те цїлком безвинно, бо нема бесїди про се, аби канадійські Українцї були проти своєї нової вітчини. Вони є таксамо добрими Канадійцями як Українцї у Злучених Державах є добрими Американцями. Коли вони вже є горожанами тих держав, то вони є добрими горожанами, а коли не є ще горожанами, а жиють в тих державах, то нема найменьшого сумнїву, що вони нїколи не були, не є і не будуть ворожо настроєні до тих обох свобідних країн, а противно — настроєні вони прихильно і коли хотять остати ся, то хотять також бути добрими горожанами обох тих держав.**

Инакше говорити або писати про Українцїв у Злучених Державах чи в Канадї може лише злобний чоловік, що ширить сьвідомо неправду, або такий, що вірить в се.

Злучені Держави, на щастє, невтральні і не було ще причини нашим „приятелям" робити доноси, що тутешнї Українцї є ворожо настроєні до тутешної своєї нової вітчини, але Канада бере участь у війнї і наші „приятелї" зараз використали нагоду, щоби розвинути своє погане ремесло доносництва.

Найприкрійша справа, що є такі межи Анґлїйцями, і то інтелїґентними, не темними людьми, котрі приймають сї доноси темних духів яко добру монету. Не розбирають вони, не розслідять, чи є яка одробинка правди в тім, а кричать на всї заставки про своє сьмішне відкритє. І така ґазета „Фрі Пресс" містить собі безосновні доноси на канадійських Українцїв, які лише компромітують таку ґазету. Лондонська ґазета нїколи не помістила би такого доносу, бо осьмішила би ся тільки перед своєю читаючою цубликою. Але видко, як ще далеко такій канадійській ґазетї, аби дорівнати старокраєвій анґлїйській ґазетї.

Дійшло до того, що та вініпеґська ґазета „Фрі Пресс" оголосила збірки тамошної української часописи „Канадийський Русин" на голодуючі вдови і сироти українські в Галичинї за якусь „державну зраду".

На сей поганий і нелюдський донос відповіла редакція „Канадійського Русина" меморіялом до ґовернора провінції Манїтоби ексц. Камерона, в якім вказано на несовісні і безосновні обвинуваченя сеї часописи і взагалї всїх канадійських Українцїв згаданою анґлїйською лїберальною часописею з Віннїпеґу.

Се дійсно сором, що можливі такі погані доноси в Канадї за такі благородні дїла як збиранє жертв на бідні і голодні вдови і сироти. **Адже навіть премієр анґлїйського кабінету мінїстрів Асквіт і мінїстер заграничних справ сер Едвард Ґрей стоять на чолї анґлїйського запомогового комітету для потерпівших у війнї Поляків, без огляду на се, чи то в російській Польщі чи в австрійській Галичинї!**

Чиж ті два анґлїйські мужі державні допускають ся зради Великої Британії, що помагають загибаючим з голоду Полякам в Австрії? Ясна річ, що нї. Сього вимагає людяність від кождого чоловіка, котрий хоче звати ся чоловіком. І се вільно робити кождому чоловікови без огляду на його народність чи державну приналежність. **Що вільно Асквітови і Ґреєви, тесаме вільно і другим горожанам Великої Британії, а хто проти сього виступає, той виступає проти людяности й ображає людські почуваня у всїх розумних і чесних людий.**

Фрідріх Шіллер.

ВЕСНЇ.

Вертаєш знов, красуне сьвіта,
В природї твориш диво див:
Розстелюєш килими цьвітів
По всїх просторах лук і нив.

Воскресла ти в красї відвічній
І всїх єднаєш тим чаром,
І все тебе з душі витає —
До всїх ти ласкава добром.

Наврочилась менї, княгине!
Бо чар дївчатка мене врін;
Любов моя і днесь сіяє,
Як сьвіжо цвила і торік.

В квітки твої вінчав я любку,
Її головку я красив...
О дай же знов квіток для неї
З широких царства твого нив.

Бо знов прийшлась, красуне сьвіта,
Знов людям любощі несеш;
Луги вбираєш в безліч квітів —
Серцям спокою не даєш...

Переклав Володимир І. Масляк.

РОСІЙСЬКА ГОСПОДАРКА НА ГУЦУЛЬЩИНЇ.

(Спостереженя очевидця).

У віденськім „Дїлї" один Українець, що обїздив Гуцульщину по. прогнаню Москалїв, розповідає свої поміченя в отсей спосіб:

На Гуцульщинї застав я велику руїну, хоч не таку страшну, як я надіяв ся.

Микуличин сильно потерпів, але церков і парохіяльні будинки стоять, а місцевий парох о. Галайчук остав ся на місци і сповняє свої обовязки.

Яремче майже зовсїм знищене, віллї попалені, а таксамо і в **Дорі** згоріли всї будинки по обох боках цїсарської дороги. Все таки спасло ся значне число хат і господарських будинків, а тамошні Гуцули томились в зимі по кілька родин в одній хатї.

В **Делятинї** зробили Москалї великі шкоди. Більшу пайку жидівських домів в ринку так спалили, що остали лиш обсмалені мури та стоять комини, які наслїдком дощу розпадають ся і валять ся.

Салдати сплїндрували всї мешканя, в яких нїхто не мешкав. Мешканя урядників, а особливо Українцїв основно порабували та понищили, повиривали двері, побили шиби, поломили вікна, повалили печі. Також понищили, занехарили та сплїндрували судовий будинок. На коридори, в судових салях, в кімнатах судіїв, а навіть в кімнатї, в якій переховують ся ґрунтові книги, лишили гній, солому і нехарство. По коридорах і салях порозкидали подерті книги ґрунтові, акти з реґістратури порозмітували, а більшу пайку спалили. Вікна здебільша повибивали, двері познимали, всї замки повиривали, стїни обтовкли, а в деяких кімнатах понабивали цьвяхів у стїни: там вішали салдати свої кріси. Ніодного мебля не лишили цїлого, — салдати зі злоби нароком рубали меблї, а в кімнатах судіїв порубали бюрка і шафи та позабирали з них судейські тоґи і книжки з підручних бібліотек. Від довгих столів повідтинали і попалили ноги; видно стали були їм за високі на прічи до спаня. Перед судовим будинком стоять обкорені овочеві дерева; се салдати облупили кору зі всїх дерев, щоби опісля посохли.

Відходячи, забрали зі собою кілька ґрунтових книг і судову печатку, які опісля покидали, утїкаючи перед нашим військом. Судову печатку найшла наша жандармерія на угорській граници в Яблонові, а одну ґрунтову книгу аж у Ворохтї.

Як наші відібрали Делятин, військова команда хотїла помістити військо в судовім будинку. **Треба було відставити кількадесять жовнїрів, які тяжко напрацювались, заки випратали гній і сьмітє, полишене „освободителями Галичини".** Колиж опісля на приказ властий вернули ся до Делятина судові урядники і суд мав розпочати свою дїяльність, вісїм жінок через цїлий тиждень мило і чистило судові кімнати, які помимо того подобають ще більше на маломістечковий шинк нїж на бюра судейських урядників.

Дуже лихо поводилось російське військо з українським сьвящеником о. Ісайчиком.

Команда зажадала від нього, щоби поминав при богослуженях царя, хоронив на цвинтари коло церкви павших офіцирів російських і сповняв для їх війська обовязки військового капеляна. Колиж він опер ся тому приказови, вигнали його з Делятина на Заріче, спровадили свого батюшку, що відправляв для них богослуженя що недїлї в міській церкві та хоронив офіцирів на цвинтари під самими стїнами церкви. На могилах поставили Москалї хрести з написями, з яких слїдно, що між похороненими було кількох Українцїв.

УКРАЇНСЬКИЙ ЛОВЕЦЬ МОСКАЛЇВ.

В нїмецькій часописи „Ді Нає Цайтунґ" з 16-го марта читаємо таке: Цуґсфірер одного полку австрійської піхоти з Галичини відзначив ся неустрашимою відвагою вже в битвах в осени минувшого року і за те надїлено його великим медалем хоробрости першої кляси. В тих битвах його пять разів ранено і він мусів пійти до шпиталю. По подужаню придїлено його до полку оборони краєвої, число 3 і тепер в битвах в Карпатах опять відзначив ся він так, що знова одержав золотий медаль хоробрости.

Його пригоди дають характеристику битв у Карпатах і певно неодного зацікавлять.

Дня 31-го сїчня прикликав його до себе капітан А. і зробив йому предложенє, чи він не підкрав би ся під московські становища і розвідав їх. Він сейчас згодив ся. І йому дійсно удало ся непомітно підкрасти ся під московські шанцї та перевідати про становища ворога. Нарисований ним шкіц справджено дійсно яко незвичайно вірний підчас битв, які наступили 4-го лютого. Дня 2. лютого вернув ся він зі своїх розвідин, підчас яких довідав ся також, що на день 3-го або 4-го Москалї плянують загальний атак на австрійські становища. І тому командант 3-го полку краєвої оборони приказав скріпити шанцї і місцями поставити ще нові дротяні запори.

І дійсно, ранком 4-го лютого, о годинї 5. рано ненадійно Москалї виконали напад на становища оборони краєвої. Густі ряди Москалїв, нераз пять, шість, а в однім місци навіть дванайцять рядів один за другим кинули ся на шанцї. Та Стирійцї припустили спокійно Москалїв на 600 кроків, не вистріливши в них нї разу. День перед тим позакладано також і підземні міни. На умовлений знак запалено нараз міни і пущено град куль. Наслїдки були страшні. Москалї, не дійшовши навіть до шанців, понесли повне пораженє. Ледви трета часть дивізії вернула назад. А що наш цуґсфірер подав австрійській артилєрії також незвичайно точний шкіц становищ російської артилєрії, то тепер австрійська артилєрія легко розбила російську і то так основно, що нї того, нї двох слїдуючих днів Москалї не мали чим дати нї одного гарматного вистрілу. Попри се все ще тогосамого дня удало ся йому на чолї патрулї, зложеної з сїмох людий, взяти в полон російський відділ з 50 салдатів, а його офіцира, який став боронити ся, пробити баґнетом.

Дня 5-го лютого він на чолї 20 людий вичистив село, яке лежало перед австрійськими становищами, з компанії Москалїв. В тім селї також цивільні люди, як показало ся перебрані салдати, стріляли на його відділ. Їх на місци розстріляно.

В ночи 7-го лютого той цуґсфірер рішив ся один заалярмувати російську компанію, що стояла на висуненім вперед становищи. І йому се удало ся вповнї. Через се цїла компанія засипала його градом куль і він дістав пострід в рамя. Ледви 300 кроків від ворожих шанців він пару годин мусів перележати в рові та таки остаточно удало ся йому дістатись назад до своїх.

Тепер він знова находить ся в шпиталї. Сей герой скінчив ледви 19-ий рік житя, є родом Українець з Галичини, та воєнними пригодами його лице так поорane, що він має вигляд 50-лїтного.

ДОПИСИ.

З WOONSOCKET, R. I.

Віче в справі визволеня України відбуло ся в Вунсокет, Р. Ай., дня 18. цьвітня 1915 р. Вже о пів до третої пополудни український нарід товпив ся до галї, та за пів години досить простора галя була повна по береги, бо місць забракло. Поміж місцевими було видно гостий з поблизких і дальших плейзів.

Віче отворив предс. Тов. „Запор. Січи", від. 206 У. Н. Союза, Стефан Лемішка і попросив на предсїдателя віча Впр. о. В. Турулу, місцевого пароха, а сей покликав на секретарів Йосифа Липського і Мих. Бардачевського. По сїм хор відспівав гимн „Боже великий єдиний". Отець Турула в своїй короткій бесїдї представив образ страшного житя Українцїв та велике переслїдуванє їх в Росії, а також і в Галичинї. Висловив честь січовим героям і героїням, котрі борять ся лиш о те, що мусить стати самостійна і независима Україна. Вічевики приняли се грімкими оплесками. Відтак попросив о. Предсїдатель референта Впр. о. А. Павляка, пароха з Бостон, Масс., щоби виголосив відповідну бесїду. От. Павляк в своїй гарній півторагодинній промові говорив, що не минуло 2 роки від часу, як американські Українцї складали на вічах жертви на рідні школи, в яких виховувались і образувались українські дїти. А нинї не книжка і не перо, а страшна кровава війна шалїє та руйнує те, що так красно розвивалось від довшого часу. Дальше представив велику нужду, голод, а також страшний голод в Перемишли перед здачею, рабунки, знущанє та безличне насильство, якого допускають ся дикі московські племена над українськими жителями в Галичинї. Відтак говорив, що Росія була і є великим ворогом українського народу і на се дав дуже богато фактів. Помагали Росії у її брудній роботї австрійські зрадники, найбільше підчас теперішної війни, за що ми мусимо висказати їм свою погорду. Вкінци сказав, що будучність України є певна і красша нїж до сеї пори видавало ся, і що ся війна мусить принести самостійність і независимість Українї.

П. Гр. Болюх з Провіденс, Р. Ай., говорив, як брудно та підло проклятий Москаль сягає рукою по галицьку та буковинську частину української землї, додаючи, що колись Турки в неволи не так по дикому обходили ся з українським народом як нинї Москалї. Він висловив бажанє, щоби вже раз визволив ся український нарід зпід всяких царів та царят і виборов собі самоуправу своєї віками поневоленої вітчини. Після того наступило збиранє жертв, яких було $42.05. Гості, які прибули на віче з Кромптон, Р. Ай., зложили $6.00, то разом зібрано $48.05. Розходи були $10.00, отже остало $38.05, які вислано до „Свободи".

Резолюції, ухвалені на вічу Українцїв в Вунсокет, Р. Ай.:

1. Віче стверджує, що осередком всього просьвітного, економічного і полїтичного українського житя були до тепер лиш австрійські провінції: Галичина, Буковина і Угорщина.

2. Віче стверджує, що нашим найгіршим народним ворогом є Росія, яка від самого початку злуки України з Росією насильно нищила всї вольности України, запоручені договором в Переяславі 1654 р. і насильство та гнет царського уряду дійшли до верщка, коли в роцї 1876. царським указом заборонено 30 міліонам Українцїв, живучим в межах Росії, уживанє рідної мови в публичнім житю, в письмі і слові, в школї і в церкві.

3. Віче стверджує, що теперішну війну викликала Росія, щоби посягнути по останню частину земель заселених Українцями, іменно по Галичину, Буковину і Угорщину, і знищити національне, економічне і церковне житє на послїдних кусниках української землї, і що вже тепер московський уряд крайцо насильно зніс, зовсїм безправно, всї національні, культурні і полїтичні здобутки в Галичинї і Буковинї.

4. Віче стверджує, що урядова Росія зробила з православної релїгії средство полїтичне до розширеня границь своєї держави, і при помочи насильства та під загрозою смерти силує Українцїв русько-греко-католицьких в Галичинї до переходу на російське православиє. Віче стверджує, що се насильне заводженє російського православя в Галичинї є безправством і насильством над найсьвятійшими почуванями українського народу.

5. Віче стверджує, що вязненє і вивоженє російським урядом народних і церковних провідників, передівсїм русько-католицького митрополита Андрія Шептицького, доконує ся тільки з полїтичних причин, щоби в той спосіб позбавити Українцїв в Галичинї їх народних і духових провідників і опікунів. Проти сего насильства зібрані на нинїшнім вічу як найторжественнїйше протестують.

6. Віче відзиваєсь до загалу Американцїв, а особливо тих, що безпосередно можуть се робити, уряди фабрикантів і робітників — застановити виріб і доставу оружя до Европи і в той спосіб спинити кроваву війну.

7. Віче взиває всїх Українцїв, щоби в теперішну хвилю поспішили з як найбільшими грошевими жертвами, з помочию потребуючим Українцям, і ширенєм горячого патріотизму та осьвідомленєм несьвідомих помагали здійснити народний ідеал: виборoти независимість Українї.

Вкінци о. Павляк забрав єще слово і подякував вічевикам за численну участь, а хор враз з вічевиками відспівав українські гимни „Ще не вмерла Україна" і „Не пора". Після того вдоволені вічевики розійшли ся у піднесенім настрою домів.

Вунсокет, Р. І., дня 9. мая 1915.

Йосиф Липський, секр. віча.

ВІЧА В СПРАВІ ВІЛЬНОЇ УКРАЇНИ.

III.

МОНЕСЕН, ПА.

Дня 25. цьвітня б. р. відбуло ся у нас віче в справі самостійної України в Українській гали в Монесен, Па. Віче отворено народним гимном, котрий відспівав мішаний хор Укр. Літ. Драм. Товариства. Дальше промовив до зібраних голова комітету віча п. Фр. Янковський, пояснивши, в якій цїли се віче скликанє, а відтак попросив зібраних, щоби заховували ся в гали як найспокійнїйше і покликав п. Григорія Паславського на предсїдателя до переведеня віча, а низше підписаних на писарів. Потім виступив хор і заспівав „Завіщанє" Вербицького під диріґентурою п. Р. Качмарського.

По скінченю співу президія заняла своє місце, а предсїдатель п. Григорій Паславський, сказавши пару слів до зібраних з заохотою до уважного вислуханя реферату, котрий виголосить слїдуючий бесїдник, покликав добродія д-ра С. Демидчука і привитав його в імени зібраних. Добродій др. С. Демидчук, подякувавши за привіт, поґратулював монесенським Українцям, котрі потрохи доходять до самопізнаня і мають уже свою хату, де можуть сходити ся у вільних годинах і роздумувати над своєю долею і недолею.

Після того виголосив шан. референт двогодинну промову, розділивши її на дві части: а) Україна яко держава б) Україна яко нація.

В першій части високоповажаний референт обяснив зібраним, як велика є українська територія, який клїмат, яка земля, чи може виживити близько 40-міліоновий український нарід, які скарби знаходять ся в нашій земли, а се: камінна сіль, ропа, углє, живе срібло тай золото, і хто тепер то всьо використує; дальше говорив, яких ми маємо непотрібних опікунів, а се ляхів і деспотичний російський царат, котрий забирає величезні податки з України від нас, а за сю нашу кервавицю дає нам лише нагайку та Сибір, а наших визначнїйших людий, як прим. проф. Грушевського і митрополита Шептицького, забирає в неволю. Але прийде колись

час, що ми за всї свої кривди відплатимо ся катам, царям, псарям!

В другій половині свого реферату обяснив п. др. Демидчук, що Україна яко нація не має нїгде границь, бо кождому і кождій з нас можна жити в кождій части землї, а як далеко бє українське серце, так далеко сягає Україна яко нація. Лише в тім наша біда, що наш нарід має богато ренеґатів-кацапів, котрі служать російському цареви за рублї, а тут тепер царославні батюшки страшать наш дуже мало просьвічений нарід. Не досить того, що нас нищать російські наймити, ми самі мало що дбаємо за себе, бо що-ж ми тут зробили на вільній земли Вашінґтона? Нїчого окрім кількох Союзів, котрі не то що не возьмуть ся до спільної пожиточної працї для народа, але роблять еще більші роздори, а вороги з сего користають.

Дальше поучав Вп. преліґент, як ми маємо поступати, особливо в теперішній найважнїйший хвили, яку коли-небудь переживав український нарід. Відтак навів золоті слова нашого найбільшого письменника Івана Франка:

Кождий думай, що на тобі
Мілїонів стан стоїть,
Що за долю мілїонів
Мусиш дати ти одвіт.

Розібравши та пояснивши значінє тих слів, загрівав зібраних до працї і боротьби на поли політичнім і народнім. Дальше навів отеї слова Лепкого:

Хто каже вам, що всеодно,
Де жити, як вмирати,
Той тягне вас в багно на дно,
Той вам дає без дна судно
І каже кермувати.

Той скритикував всїх ренеґатів, хрунів, слабодухів і патентованих провідників, а нарід загрівав до витривалости, терпіня і працї, а висше наведеним гостям двері показати, бо терпіти, а не працювати — се ще не вистарчить, бо колиб І. Франко лишень терпів а не працював, не дочекав би ся був такої пошани і слави, котру він дістає не лише від українського народу, але і найбільші вороги його шанувати мусять, а учені честь йому віддають. Тож і ми повинні його слїдами поступати і працювати для неньки України, чим хто може, а коли всї будемо спільно працювати, то певно що недалекий той час, коли встане, бо мусить встати — Вільна Самостійна Україна!

Сими словами закінчив свій реферат добродій др. Демидчук. Його гарну і глибоко обдуману бесіду нагородили вічевики довгими і щирими оплесками.

По тім виступила 8-лїтна дївчинка Ольга Лабойко і подякувала добродієви д-ру Демидчукови за його щирі слова і вручила йому китицю цьвітів в подарунку від монесенських Українців. Відтак виступив 12-лїтний Мих. Лабойко і виголосив декламацію про недолю Галичини, за котру публика нагородила його оплесками. Остатний деклямував 5-річний Вол. Лабойко „До України і для України нам жить". Сього маленького декляматора нагороджено також оплесками.

При кінци предсідатель п. Г. Паславський подякував зібраним і загрів їх до зложеня якоїсь жертви на Фонд визволеня України. Наступила збірка, що принесла близко 70 долярів. Перед вічем при всяких нагодах зібрано поверх 400 долярів. Тепер посилаємо до „Свободи" 430 долярів на Фонд визволеня України. Пізнїйше вишлемо рецшту гроший і поіменний виказ жертводавців.

Віче закінчено співом „Закувала та сива зазуля" Ніщинського і „Ще не вмерла Україна". Кождий учасник і учасниця розійшлись домів з повною надїєю на освободженє нашої дорогої вітчини — України.

Стефан Лабойко,
Мих. Кунька,
писарі віча.

З ТИЖНЯ.

Адмірал нїмецької воєнної фльоти фон Тірпіц. — Цивільні люди оглядають адміральський корабель „Вайомінґ" воєнної фльоти Злучених Держав, яка перебуває сього тижня на ріці Гудсонї біля Ню Йорку. — Ґраф фон Беристорф, амбасадор Нїмеччини у Злучених Державах. — Президент Вілсон і філядельфійський майор (посадник) Блянкенбурґ, які виголосили минулого тижня відповідні промови до 4.000 нових американських горожан у Філядельфії. — Пароход „Люзитанія", затоплений нїмецькою підводною лодкою біля побережа полудневої Ірляндії. — Капітан „Люзитанії" В. Т. Турнер, який по затопленю свого корабля вратував ся від смерти. — Два визначні Американці, Елберт Губард і Альфред Ґ. Вандербілт, що зґинули враз з иншими своїми земляками підчас затопленя „Люзитанії".

се, бо — як доносили телєґрами зараз по здачі Перемишля, — Москалї зобовязали ся з цивільним населенєм міста обходити ся по людськи і нїкого не вязнити анї вивозити. Одначе з другої сторони можна припускати, що Москалї се зробили, бо звісна річ, що у них жадні приреченя, зобовязаня анї присяги нїчого не значать і все те вважають вони лише яко підступ, щоби підійти противника.

З Поляками обходили ся Москалї лїпше тому, що вони зраджували Австрію, а з жидами тому, що викуплювали ся, а від Українцїв не сподївали ся нї сього нї того і вязнили тай ще вязнять їх за те, що люблять свій нарід і рідний край. Коли епископа Чеховича вивезли Москалї на Сибір, то також лише за те, що був він українським патріотом, що Росія вважає за найбільший злочин.

ДОРОЖНЯ В ПЕРЕМИШЛИ.

Дорожня в Перемишли, як оповідають його мешканцї, доходила при кінци облоги до нечуваних розмірів. Яйце коштувало 1 кор. 20 сот., 1 кільо мяса 12 корон, курка 18 корон, 1 хлїб 16 до 18 корон. За сто кільоґрамів пшеницї плачено 600 кор., за жито 400 кор., а за бараболї 120 кор. Річ очевидна, що такі цїни раховано ще тоді, як було загалом щонебудь продавати. Загалом грошi втратили були в Перемишли всяку цїну і засоби поживи, як хто їх мав, вимінювано одні за другі. В останних днях навіть залога кормила ся тільки мясом коний, які встріляно, щоб не попали в руки російської армії.

РОСІЙСЬКІ СТРАТИ В КАРПАТАХ.

Заграничні ґазети доносять, що Москалї стратили в Карпатах около пів мілїона людий в убитих, ранених і з причини ріжних хороб (без полонених).

Ґазета „Кельніше Цайтунґ" донесла на основі обчисленя російської урядової ґазети „Русскій Інвалід", що доси видано в Росії 250 урядових виказів, в яких стверджено, що в часї теперішної війни до дня 20 марта с. р. стратила Росія 71.608 самих офіцирів. В тім числї містить ся 18.662 убитих і затрачених, а 52.946 ранених.

Так кінчили ся майже всї теперішні російські „замашисті" фронтові атаки головно супроти нїмецьких основно обдуманих і осторожно, систематично, докладно і в пору виконуваних окружаючих атаків, перебоїв і різких наглих протиатаків, які на російських полководцїв ділали певно далеко гірше ніж на горячкуючих людий наглі і несподївані струї найзимнїйшої води...

Питанє лише, чи послїдні воєнні подїї в Карпатах переконають начальних „вождів" російських війск про те, що російська стратеґія (спосіб веденя війни) після засади „на сьому бить", яка гнала сотки тисячів російських салдатів на заріз у фронтових приступах, не дорівнає стратеґії Нїмців, які вправдї мають і своє „по сьому бить", одначе воно містить ся не лише в самій команді нїмецьких головних полководцїв, але і в глибокій національній і моральній сьвідомости, патріотизмі, сильній волї, почутю обовязку, точности і докладности поодиноких нїмецьких офіцирів і кождого нїмецького жовніра.

Нїмецький полевий маршалок Ґінденбурґ часто висказуєть ся про війну з Росією так: **„Війна з Мосналями є лише війною з чисельною перевагою".** Є се властиво найядернїйша критика російської стратеґії, а значінє сеї критики є таке, як і значінє цїлком зрозумілої польської приповідки: „Штуков барани тлуко..."

АВСТРІЙСЬКІ МАРКИ В РОСІЇ.

В занятих нашою армією ґуберніях так званого „Польського Королївства" в Росії заведено австрійські почти. Уживаєть ся там тепер австрійсько-боснійських почтових марок з погрудєм цїсаря. Через цїлу марку уміщено напись „K. u. k. Feldpost".

ПРЕЗИДЕНТ МІНІСТРІВ НА ВІЙНІ.

Президент найвисшої обрахункової палати у Відни і бувший президент мінїстрів, та бувший намісник Буковини і Трієсту, князь Гогенльоге, вніс до цїсаря просьбу о дозвіл їти на війну. Цїсар йому позволив і бувший президент мінїстрів пійшов на війну в ранзї лейтнанта. Князь Гогенльоге був президентом мінїстрів саме в часї бурливих нарад над виборчою реформою в 1906. р. Був якийсь час президентом краю (начальником) на Буковинї, а донедавна намісником Трієсту. На війнї находять ся його кількох синів.

НІМЕЦЬКІ УРЯДИ В РОСІЙСЬКІЙ ПОЛЬЩІ.

Нїмцї починають заводити порядки в забраних від Москалів ґуберніях, в так званім „Польськім Королївстві". В послїдних днях нїмецьке правительство знесло розпорядок російських властий, яким заборонено виплачувати належитости товариствам і інституціям з Австро-Угорщини і Нїмеччини. Рівночасно нїмецький полководець маршалок Ґінденбурґ запровадив всюди календар нового стилю (григоріяньский) і численє часу середно-европейське, як се є в Австрії і в Нїмеччинї. Знесено також сьвяткованє днїв в честь російської царської династії. В забраних російських ґуберніях російської Польщі завели Нїмцї нїмецьку урядову мову.

БИТВА ПІД СНІЖНИМ ЗАСИПОМ В КАРПАТАХ.

Нїмецькі ґазети доносять про такий випадок в Карпатах. Завзятий бій тривав вже около шість годин. Через цїлий час шалїла снїжниця. Підчас одного приступу (атаку) австрійського війска, коли Москалї були від нього на віддаль ледви кількадесять метрів, з гори, під якою кипїла боротьба, урвав ся снїг і придусив жовнїрів. Жовнїри не могли посунути ся анї на крок і ледви відгребавши ся зпід снїгу, почали стріляти далї. За хвилю обірвав ся другий раз снїг і привалив жовнїрів цїлком. По обох сторонах удало ся кільком жовнїрам вилїзти зі снїгу. Сейчас порозуміли ся знаками і вмиг ока стали нїмецькі і російські жовнїри спільними силами ратувати погребаних товаришів.

ВОЄННІ КРАДІЖИ.

Перед трибуналом краєвого карного суду в Кракові вела ся розправа проти 36 Мазурів і Мазурок з Косцельнік, обжалуваних о зрабованє двора підчас московського наїзду в падолистї минулого року. Обжаловані забрали з двора домашні знаряди, запаси збіжа й инші річи, які пізнїйше найшла у них жандармерія. Такасама розправа відбула ся недавно в Кракові проти 31 Мазурів з Венґжинова і Ґурки Косцельніцької, яких обжалувано за знищенє двора. Підчас наїзду Москалів по утечі дїдича обжалувані забрали все домашнє урядженє, кухонні начиня і около 90 метричних сотнарів пшеницї. Москалї розбили шпихлїрі, зрабували сїно і немолочене збіже, розібрали господарські будинки і дерево, а прочі річи зрабували самі Мазури. Часть украдених річий вони перед приїздом дїдича принесли до двора, а збіже зсипали в одній кімнатї. По повороті дїдича почали потайки зносити забране кухонне начинє і господарські знаряди і складали їх в городї, або на подвірю. З початком січня прийшла до села жандармерія, перевела ревізії, підчас яких найшла у людий богато порабованих в дворі річий і збіжа. Мазури признали ся до вини, оправдуючи ся тим, що шпихлїрі були отверті, а Москалї заохочували їх до рабунку. Засуджено їх по кілька місяцїв вязницї.

НОВИНКИ.

ЧУТКИ ПРО ЗАСЛАНЄ ЕПИСКОПА ЧЕХОВИЧА НА СИБІР.

Часописи подають чутки, доси ще не справджені, що Москалї по занятю Перемишля увязнили тамошнього греко-католицького епископа Константина Чеховича, а також кількох членів перемиської греко-католицької капітули і всїх вивезли яко вязнів на Сибір.

Ся чутка доси ще не справджена і не знати, чи вона правдива чи нї. Можна би сумнївати ся, чи Москалї зробили

ЛИСТИ З РІДНОГО КРАЮ.

I.

Лист писаний дня 10. лютого 1915.

Дорогий мій Мужу Петруню! Пишу до Тебе пару слів і питаю, як Тобі там поводить ся і чи Ти здоров, бо я і дїти, Богу дякувати, здорові. А поводженє моє дуже добре. Надіслані Тобою 200 корон я дістала, але листа від Тебе нема, то менї дуже через те жаль великий, бо не знаю, що з Тобою стало ся. Тут люди говорять, що з Америки забирають хлопів до краю. Чи то правда чи нї, то менї напиши зараз лист, най я не гризу ся, бо гев в селї то правда, що забрали всїх хлопів до війни, тільки самі баби полишили ся. Перше менї було трохи лїпше, а тепер бою ся, бо знаєш, що Перемишль недалеко від нас, тільки 6 миль від Вулюча, то стріли чули ми аж до села. А потім знаєш, дорогенький Мужу, як зачало московське військo йти дорогою на Сянік, то великий страх був. Але наше військо перебігло Москалів в Тиренчи і не пустило їх до Сянока. Як зачало наше військо гнати за Москалями, то Москалї дуже втїкали і за собою палили хати, а котрий Москаль залетів до хати, то баби зараз позлїтали ся і били коцюбами тай сокирами кидали за Москалями. Так Москалї геть повтїкали, бо ззаду наше військо гнало їх як згінник свинї. І не знати, де те московське військо пійшло: чи взяли його до неволї чи де ся дїло, — не знаю, бо Москалї то ся нашому піддають дуже. І наш занятими Москалями дуже тяжко робить, дороги направляє і копає шанцї, аби наше військо мало де ховати ся. Я ще доси не знала, що то значить неволя, аж тепер виджу по тих Москалях, як вони бідують. А замикають їх до Ґадирової стодоли і варта стоїть вколо стодоли. Раз добували ся на двір, але не могли добути ся, бо варта стояла. Тогди, чи хтось запалив стодолу чи Москалї самі запалили — досить, що погоріли всї Москалї, кілько їх там було. Тепер жандарм протокол стягає, аби довідати ся, хто запалив. Повідають, що се зробили хлопцї, котрі мають 12 років, але як би то хлопцї запалили, коли там варта була?! Таки самі Москалї запалили і самі погоріли до лаби. Більше Тобі не пишу, бо не знаю, чи й те дістанеш. А врештї знаєш, що не вільно писати. Я вже вислала до Тебе 7 листів, а відповіди не маю ніякої. А мене кождий лист коштує 40 крейцарів! — Твоя вірна жена Ганя Сеньо.

II.

Лист з Глещави, повіт Теребовля, писаний до Канади дня 3. лютого 1915.

Дорогий мій Мужу! Доношу Тобі відомість про наше здоровлє. Богу дякувати ми всї цїлим домом здорові і вже ми одно нещаєтє перебули, та не знати, що далї буде. Дякуй Богови, що Ти в Канадї, що не видів того нещаєтя, яке тут було. Нанї всї хлопи виїхали на війну. Уєс наше військо було „задекувало ся" в Теребовли, на замковій горі, а тут як зачала їти московська саранча з Підволочиск і Гусятина, то страшно було дивити ся. Зачали горіти міста і села, як Хоростків, Клювинцї (в Клювинцях був дуже великий огонь), Скалат, Пізнянка, Сороцко і наша Глещава. І то всьо разом горіло три доби, то люди, хто знає, куди втїкали. І я пишу Тобі, що Москалї позабирали всю

ВОЄННИЙ КОРАБЕЛЬ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ НА ПОВНІМ МОРИ СЕРЕД БУРІ.

Атлянтійська воєнна фльота Злучених Держав, зложена з кільканайцяти воєнних кораблів і кількадесяти меньших воєнних суден, прибула в гостину до Ню Йорку і вже від тижня пробуває на ріці Гудсонї, куди тисячі публики їздять оглядати Атлянтійську воєнну фльоту вуйка Сема. Вечерами осьвічуєть ся воєнні кораблї електричними сьвітлами і рефлекторами. Нинї фльота відїздить.

Тут на образку подаємо знимку одного американського воєнного корабля підчас бурі на мори. Всї американські воєнні кораблї будовані на подобу сього; се видно особливо підчас осьвітленя електричними лямпами, які обведені довкола корабля представляють наче рамку, заложену на нього.

худобу, позабирали нам навіть кури, качки і гуси, а людий рабували до остатної сорочки. І ще тоті варвари Москалі збиткували ся по селах, а найбільше над жінками і дівчатами — усіх насилували!... І в нас тепер не годен один другого пізнати, бо ми вже бідні зістали на завсїди: анї в чім сидїти, анї що їсти. Так помремо як тоті мухи з голоду. А той лютий чорт позабирав нам маєтки та порозганяв нас з діточками, що ми так втїкали як голуби від яструбів. Ми вже тепер під Росією і вже нас вчать балакати по російськи. Вже не можна казати: „що хочеш", але: „ей, сматрі браток, как, что". Таке тепер то всьо. Не годен тепер почути нашої мови... Ще пишу Тобі, що Твоя донечка Мариня дуже плаче і заводить: „Де наші татуньо? Вони вже ніколи не приїдуть до нас, бо ми не маємо хати і корову нам Москалї взяли і коня і пашню... Що ми будемо їсти? Пришлїть нам, Татуню, кілька долярів!" Дорогий Мужу! Єще пишу Тобі, що місто Грималів коло нас не було ушкоджене: згоріло лише кілька домів і гральня. Бог знає, дорогий Мужу, чи Ти ще коли зі мною і дітьми побачиш ся. Поздоровляю Тебе і діти Тебе поздоровляють. — Твоя жінка І. С.

III.

В листї з Дубя, повіт Броди, присланім до Тиндал, Ман., Анна Долинюк описує мужеви про своє бідоване і між иншим каже, що Москалї женуть тисячі худоби кождого дня, та що дальші села страшно пониццені.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗА! СКЛИКУЙТЕ ВІЧА В СПРАВІ ВОЄННОЇ ЗАВЕРУХИ! ЗБИРАЙТЕ ЖЕРТВИ НА ФОНД ВИЗВОЛЕНЯ УКРАЇНИ!

КАСОВИЙ ЗВІТ УКР. НАР. СОЮЗА

за місяць цьвітень 1915 р.

ПРИХОДИ:

Відділ	запл.	Відділ	запл.
1.	221.46	105.	44.72
2.	97.14	106.	210.16
4.	82.11	109.	108.32
7.	148.07	112.	25.36
8.	13.01	113.	56.48
9.	12.82	117.	71.19
10.	154.99	123.	30.24
11.	7.76	124.	25.06
12.	128.09	125.	21.28
13.	59.09	127.	81.23
15.	22.35	128.	35.08
16.	33.94	132.	35.93
17.	10.62	133.	127.43
18.	36.83	135.	17.58
19.	12.02	137.	39.19
21.	25.13	138.	17.93
22.	29.01	140.	18.09
24.	21.45	142.	72.59
25.	9.88	145.	18.19
28.	13.90	146.	32.48
29.	117.57	147.	53.52
30.	88.80	148.	12.46
38.	139.81	149.	48.33
41.	26.44	150.	14.97
42.	30.35	154.	45.01
43.	23.28	155.	123.60
45.	60.22	160.	62.83
47.	43.03	162.	14.16
50.	14.98	164.	4.73
51.	18.32	165.	55.27
52.	26.36	168.	40.92
53.	12.59	170.	98.10
56.	50.73	171.	14.84
57.	62.88	173.	39.10
63.	103.42	174.	25.90
65.	77.34	175.	67.23
66.	61.69	178.	32.97
67.	32.66	179.	60.84
70.	165.81	180.	4.09
71.	26.57	181.	15.28
73.	17.54	186.	130.98
74.	18.90	187.	82.44
75.	13.97	191.	51.21
76.	108.25	192.	61.37
77.	21.74	195.	25.88
78.	35.21	198.	14.36
79.	26.62	200.	30.21
81.	62.46	202.	21.57
82.	30.69	203.	30.96
85.	81.08	205.	31.56
86.	7.89	206.	37.13
87.	47.82	209.	80.05
88.	11.24	210.	23.99
89.	6.14	211.	35.80
90.	24.47	213.	90.78
91.	105.44	214.	22.15
94.	44.04	215.	35.64
96.	70.60	217.	99.47
98.	65.92	218.	83.51
99.	85.42	220.	35.83
102.	113.45	221.	162.18
104.	118.87	223.	30.37

Відділ	запл.	Відділ	запл.
224.	19.93	317.	40.73
225.	61.12	318.	30.53
228.	28.53	320.	5.97
229.	152.00	321.	20.02
230.	31.15	322.	24.90
233.	32.55	323.	42.27
234.	42.18	324.	26.74
235.	46.34	325.	32.74
237.	94.38	326.	38.25
238.	8.20	330.	44.10
239.	93.47	332.	27.84
240.	23.38	334.	8.16
241.	31.15	336.	37.10
243.	25.00	338.	90.85
244.	28.90	339.	42.02
245.	22.71	341.	18.06
246.	26.22	342.	26.35
247.	66.37	344.	21.05
248.	20.10	346.	19.69
250.	13.03	347.	12.48
251.	46.46	349.	21.87
254.	16.16	350.	45.55
255.	25.68	351.	17.99
256.	17.09	354.	26.00
258.	20.09	355.	34.48
261.	49.76	357.	22.05
262.	17.51	360.	31.48
263.	12.85	362.	14.26
270.	58.32	363.	34.51
271.	10.13	364.	10.75
274.	30.71	365.	36.98
275.	30.30	367.	28.76
276.	68.05	369.	26.54
277.	39.02	370.	21.10
278.	27.59	371.	24.01
282.	40.88	373.	18.88
283.	28.03	379.	28.48
286.	16.31	380.	16.62
288.	31.61	381.	21.37
290.	26.05	384.	33.27
291.	33.48	385.	7.83
292.	81.72	386.	14.94
293.	8.20	388.	11.56
295.	34.92	391.	29.08
296.	48.43	392.	14.43
300.	100.85	393.	19.64
301.	67.61	394.	4.51
303.	12.62	395.	3.65
305.	30.26	396.	28.60
307.	4.84	397.	17.66
308.	21.96	400.	36.44
314.	13.38	401.	27.27
315.	22.80	402.	33.44
316.	53.98		

А. Шаршонь, кап. і %	217.37
С. Попович кап. і %	105.50
„Свобода" кап. і %	263.87
С. Калакука %	50.00
Й. Гарбітон %	90.00
М. Пиля, сирітська часть	300.00
І. Пінко, сирітська часть	700.00
П. Цвекало, зворот чека	200.00
П. Баволяк, зворот чека	300.00
У. Н. Союза, рент	39.00
С. Гладкий, рент	10.00
Вкладки членів за дїти	361.33
Приходи друкарні	2.455.63
Приходи за цьвітень	15.088.62

РОЗХОДИ:

Посмертне по бл. п.:

Михайло Мороз, від. 325	135.71
Агафія Скольська, від. 239	400.00
Михайло Міхальчик, від. 195	1000.00
Михайло Пиля, від. 203	500.00
Іван Ковальчик, від. 255	1000.00
Стефан Клїп, від. 363	500.00
Іван Пінко, від. 94	900.00

Запомоги з фонду убогих:

Іван Зазуля, від. 38	50.00
Катерина Лях, від. 39	50.00
Стефан Стеранчак, від. 82	35.00
Іван Крутий, від. 86	50.00
Михайло Ковальчук, від. 90	30.00
Михайло Криванич, від. 305	100.00
Василь Панків, від. 127	50.00
Гаврило Стахура, від. 133	25.00
Гелена Миїх, від. 133	25.00
Юрко Лучка, від. 135	50.00
Марія Крайник, від. 151	100.00
Михайло Ткачишин, від. 218	10.00
Никола Ґрундовський, від. 223	50.00
Іван Вороняк, від. 237	25.00
Прокіп Кушнір, від. 245	25.00
Павло Левіцький, від. 247	50.00
Іван Байдак, від. 316	50.00
Теодор Титар, від. 292	25.00
Семен Ґлова, від. 1	50.00
Петро Копистянський, від. 1	25.00
Стефан Шибський, від. 106	50.00
Михайло Ґрабовський, від 295	40.00
Михайло Крупяник, від. 63	100.00
Йосиф Дрозд, від. 106	100.00
Данько Люпан, від. 341	50.00
Марія Корпан, від. 69	75.00
Василь Кохан, від. 2	50.00
Петро Нїзїнкевич, від. 162	100.00
Михайло Копчинський, від. 239	75.00
Дмитро Буряк, від. 187	50.00
Олекса Дїдух, від. 106	50.00
Анна Копча, від. 14	100.00
Юстина Баволяк, від. 12	25.00
Петро Предзїмірський, від. 99	200.00

Сирітські части по бл. п.:

Стефан Валько, від. 212	250.00
Петро Цвекало, від. 203	200.00
Михайло Лазорик, від. 326	450.00
Петро Баволяк, від. 53	390.00
Семен Клімковський, від. 53	273.05

Уділено моргечі:

Байрон Г. Ван Горн	14.000.00
Нілс Полсон	1.837.27

Адміністраційні видатки:

Платня головних урядників	290.00
Поміч при реорганізації	165.00
Кошти реорганізації	40.00
Платня головного опікуна	65.00
Видатки адміністрації	235.45
Правні кошти	25.00
Інвентар	117.95
Рент за цьвітень	30.00
„Просьвіта" за март	198.63
„Цьвітка" за цьвітень	130.00
Розходи друкарні	2.387.28
Розходи за цьвітень	27.460.34
Готівка з кін. марта 1915	183.072.04
Приходи за цьвітень 1915	15.088.62
Разом	198.160.66
Розходи за цьвітень 1915	27.460.34
Готівка з кін. цьвітня 1915	170.700.32

БІЛЯНС

з днем 30. цьвітня 1915 р.

Стан чинний.

Готівка	$170.700.32
Моргечі	50.227.00
Реальність	19.500.00
Друкарня	25.500.00
	$265.927.32

Стан довжний.

Фонд посмертний	33.934.98
„ резервовий	106.039.46
„ адміністраційний	45.773.79
„ убогих	9.366.33
„ народний	9.979.24
„ сирітський	60.833.52
	$265.927.32

Д. Капітула, гол. преде. У. Н. С.
А. Шаршонь, гол. кас. У. Н. С.
С. Ядловський, г. фін. секр. У. Н. С.

ЖЕРТВИ ДЛЯ ГРИНЯ ЦЮНИКА.

12. **Бруклин, Н. Й.** Настя Кушнір **$1.00**

13. **Ню Йорк, Н. Й.** Дмитро Гречух $1.00; кілька инших осіб в домі п. Гречуха зложили $1.00.—Разом **$2.00**

14. **Нортгемптон, Па.** Високоповажаний Пане! На Вознесеня по Сл. Божій в Палмертон, Па., просив я людий, щоби зложили жертву, хто що може, для Гриня Цюника. Зложили **$10.19**

Отсим пересилаю гроші і остаю з належним поважанєм — о. Мих. Гурийський. (Повисше письмо і гроші прислав о. Гурийський на руки п. Ядловського — Ред. „Свободи").

Сума оголошена в сїм числї „Свободи" виносить $13.19. Оголошено в ч. 56. „Свободи" $19.25.

ЗАГАЛЬНА КВОТА $32.44.

РУХ В ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ШІКАГО, ІЛЛ. Квартальний мітінґ Бр. сьв. Димитрія, від. 301, відбудеть ся дня 6. червня б. р. в гали церковній зараз по Службі Божій. Обовязком кождого члена явитись, бо крім справозданя контрольної комісії єсть много важних справ до полагодженя. Також повідомляє ся, щоби кождий член явив ся з братською відзнакою в недїлю дня 23. мая під церквою до вимаршу на пікнік. — К. Сїчевський, предс.; І. Мотлюк, секр.

ШІКАГО, ІЛЛ. Бр. сьв. О. Николая, від. 106, повідомляє всїх своїх членів, що мітінґ відбуде ся в суботу дня 22. мая б. р. о годинї 7.30 вечер. Котрий член не явить ся і не заплатить своїх належитостий, зістане виключений. — І. Дацьків, предс.; М. Гурей, кас.; М. Фтомин, секр. фін.

ДЛЯ ТИХ, ЩО ЧИТАЮТЬ ОГОЛОШЕНЯ.

За всї оголошеня (едвертайзменти), поміщені в „Свободї", редакція не відповідає. Хто замовляє щонебудь з поміщуваних оголошень, нехай звертає ся просто на адресу тої фірми, яка оголошує ся; в „Свободї" належить замовляти лише те, що „Свобода" оголошує від себе. На се треба добре уважати.

Звертаєсь увагу Вп. Читачів нашої часописи, що, коли вони висилають замовленя до фірм оголошуючих ся в нашій часописи, роблять се на власне ризико і редакція за се відвічати не може.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

(За оголошеня поміщені в сій рубриці платить ся по 1 і пів цента за кожде слово за одноразове поміщене, а за дальші поміщеня по 1 цнт. за слово за кождочасне поміщенє).

Пошукую свою сестру, **КАТАРИНУ ДІДУЛА**, з села Орішковець, пов. Бібрка, Гал. Перед роком перебувала в Бруклин, Н. Й. Також пошукую свого краяна, **ІВАНА ТУРЧИНА**, з села Грусятичі, пов. Бібрка, Гал. Хто би о них знав або вони самі прошу ласкаво зголоситись на адресу: John Didula, 1008 Broadway St., Ann Arbor, Mich. 56—58

ФАРМА на продаж в руській кольонії. Великість фарми 125 акрів, 16 коров, 3 коні. Цїна $4.000; готівки треба зложити $2.000, решту на виплат. Голоситись на адресу: Farmers Club, Box 105, Glenfield, N. Y. Lewis Co. 57—59

ІНТЕЛІҐЕНТ, літ 25, пошукує товаришки житя, фармерської дівчини, в лїтах 16 до 23. Фотографії і листи засилати на адресу: W. J. Ria, 1017 Winter St., Philadelphia, Pa. 58—59

Пошукую свого товариша **ПЕТРА ДРОНЯ**, котрий перебував в Йонгстави, Огайо, при Вест Енд Авеню ч. 1157. Хто би про него знав, або він сам, зволить повідомити на адресу: Matwij Bahlay, 282 Grand St., Jersey City, N. J. 57—58

Пошукую свого мужа **МИХАЇЛА ГАЛАЙКО**, походить з села Лубко, пов. Бережів. Він перебуває в Америці від 9 літ і працював в Гласпорт, Па. За подане адреси дам нагороду. Хто би про него знав, або він сам, нехай повідомить мене на адресу: Anastazia Halayko, c/o „Svoboda", 83 Grand St., Jersey City, N. J. 53-55-57

Пошукую своїх братів **ВАСИЛЯ І НИКОЛАЯ БОГАЧА**. Перебували до сего часу в Америцї. Хто би про них знав знав, або вони самі, нехай зголосять ся на адресу: Stephen Bohach, 522 7th Ave. East, P. O. Calgary, Alta. 58

ВИКАЗ

убитих, ранених, полонених і пропавших Українців у теперішній війні.

СКОРОЧЕНЯ:

п. = піхота (інфантерія)
стр. = стрільці (єґри)
у. = улани
д. = драгони
а. = артилерія (полева)
а. кн. = артилерія кінна
а. гір. = артилерія гірська
а. кр. = артилерія кріпосна
г. = гавбиці (полеві)
г. т. = гавбиці тяжкі
пи. = піоніри
сап. = сапери
тр = трен (достава амуніції і живности)
с. = санітети
л. = ляндвер (піх. краєвої оборони)
у. л. = улани ляндвери
а. л. = артилерія ляндвери
г. л. = гавбиці ляндвери
з. о. = загальне ополчене (ляндштурм)
ж. = жандармерія
ск. ст. = скарбова сторож.

Подане при імени число означає полк (реґімент), батальон або дивізію.

(Дальше).

Листа утрат ч. 113
видана 25. січня 1915.

РАНЕНІ:

Мазурик Никола, 58 п.
Мазуркевич Франко, 18 л.
Мельнишин Василь, 58 п.
Меняк Теодор, 13 стр.
Мохвал Іван, 18 л.
Моравський Михайло, 54 п.
Мотрук Василь, 58 п.
Мурмило Йосиф, 15 п.
Микитин Петро, 58 п.
Милянич Володимир, 20 п.
Миронюк Павло, 58 п.
Митенко Василь, 22 з. о.
Митрик Кость, 22 з. о.
Миша Іван, 20 п.
Найдух Войтко, 20 п.
Наконечний Іван, 18 л.
Одинський Теодор, 100 п.
Олиярчик Андрій, 13 стр.
Олійник Никола, 15 п.
Олексин Никола, 58 п.
Олешко Олекса, 18 л.
Омахель Роман, 18 л.
Опалюх Никола, 18 л.
Оріховський Йосиф, 58 п.
Пацула Теодор, 18 л.
Палагицький Ілько, 58 п.
Паливода Іван, 15 п.
Палюґа Яким, 58 п.
Паранюк Юрко, 58 п.
Пастриґа Михайло, 58 п.
Пашко Станислав, 100 п.
Пашула Василь, 18 л.
Павелчак Іван, 57 п.
Павлюк Олекса, 13 стр.
Перонь Семен, 13 стр.
Петрович Йосиф, 58 п.
Петрунько Йосиф, 58 п.
Петрус Василь, 18 л.
Петришак Наталь, 20 п.
Петришин, 15 п., 13 комп.
Підгаєцький, 15 п., 13 комп.
Підгірний Пилип, 15 п.
Піх, 18 л., 6 комп.
Пірко Іван, 18 л.
Плаксивий Тома, 15 п.
Пливан Іван, 22 з. о.
Подола Адам, 18 л.
Попадинець Дмитро, 58 п.
Попель Семен, 13 стр.
Порембський Кость, 22 з. о.
Потлевич Віктор, 18 л.
Питель Йосиф, 15 п.
Рабський Андрій, 18 л.
Рабський Тома, 18 л.
Редчук, 15 п., 13 комп.
Рейовський Іван, 20 п.
Рогів Іван, 58 п.
Романець Павло, 18 л.
Романишин Іван, 15 п.
Рудик Олекса, 30 п.
Ридз, 15 п., 4 комп.
Рись Яків, 20 п.
Ришка Роман, 5 стр.
Сабат Никола, 58 п.
Сайдель Петро, 18 л.
Салдан Василь, 13 стр.
Салюк Стефан, 15 п.
Самійло Василь, 100 п.
Сарота Яків, 13 стр.
Сатурський, 15 п., 4 комп.
Савчук Петро, 58 п.
Савчин Василь, 13 стр.
Семенів Дмитро, 58 п.
Семенків Василь, 100 п.
Сенко Станислав, 18 л.
Серафин Лавро, 20 п.
Сіканець, 18 л., 8 комп.
Сідлецький Йосиф, 18 л.
Сінаверський, 58 п., 16 комп.
Скиба Йосиф, 18 л.
Скиба Павло, 15 п.
Скончій Михайло, 18 л.
Скоропад Теодор, 13 стр.
Скренткович Франко, 15 п.
Слободзян Юрко, 58 п.
Смолин Франко, 58 п.
Снадик Михайло, 18 л.
Собчук Франко, 15 п.
Соболь Василь, 13 стр.
Софронюк Михайло, 22 з. о.
Сокольський Петро, 15 п.
Стасів Дмитро, 13 стр.
Стебельський Венедикт, 18 л.
Стецяк Понтій, 13 стр.
Стецюк Василь, 15 п.
Стефанюк Іван, 58 п.
Стефаник Михайло, 18 л.
Сторожук, 15 п., 4 комп.
Струбицький Стефан, 13 стр.
Суховерський Іван, 22 з. о.
Своряк Дмитро, 58 п.
Свистович Федор, 13 стр.
Свистун Ілько, 13 стр.
Сиґнаровський Іван, 13 стр.
Термена Василь, 15 п.
Ткачук Максим, 58 п.
Трач Станислав, 15 п.
Труш, 15 п., 13 комп.
Тугай Павло, 58 п.
Тихий Василь, 11 г.
Тимчук Іван, 58 п.
Тирпич Іван, 13 стр.
Титула Іван, 10 а. гір.
Ферштай Олекса, 15 п.
Фещук Василь, 100 п.
Філь Михайло, 18 л.
Фостик Олекса, 15 п.
Халупенко Яків, 58 п.
Хлібкович Іван, 58 п.
Холошнюк Петро, 58 п.
Хома Никола, 18 л.
Хомяк Франко, 18 л.
Хоровський Йосиф, 20 п.
Хуськало Григорій, 18 л.
Цап Іван, 18 л.
Царук, 15 п., 13 комп.
Цісовський Іван, 20 п.
Цьвяк Петро, 18 л.
Цигилик Дмитро, 13 стр.
Челюсняк Антін, 20 п.
Чепига Ґурзган (?), 22 з. о.
Чепіль Василь, 100 п.
Чорненьчук Антін, 100 п.
Чорний Олекса, 15 п.
Чорний Йосиф, 15 п.
Чвах, 15 п., 13 комп.
Шкварок Стефан, 58 п.
Шлюсар Кость, 22 з. о.
Шмид Йосиф, 18 л.
Шурик Петро, 20 п.
Швець Іван, 13 стр.
Швед Василь, 18 л.
Шиманський Іван, 20 п.
Щур Стефан, 18 л.
Юхній Іван, 13 стр.
Юрчик Йосиф, 18 л.
Юрчишин Олекса, 13 стр.
Юрків Василь, 13 стр.
Яхимовський Кароль, 18 л.
Яцевич Володимир, 15 п.
Яцуляк Григорій, 18 л.
Яциковський Петро, 15 п.
Ямруґевич Іван, 18 л.
Янковецький Іван, 15 п.
Ярема Михайло, 18 л.
Яремич Іван, 58 п.
Ярош, 15 п., 13 комп.
Ярош Стефан, 18 л.
Яструбецький Іван, 18 п.
Яворський Домин, 58 п.

ПОЛОНЕНІ:

Курманович Віктор (кап.), 13 п. (в Росії)
Андрейчук Антін, 15 п.
Антонюк Іван, 22 з. о.
Басараба Лазар, 22 з. о.
Бобляк Михайло, 22 з. о.
Боднар Андрій, 15 п.
Бойко Михайло, 22 з. о.
Бойко Михайло, 18 л., 8 комп.
Бойко Павло, 15, 2 комп.
Бомба Іван, 15 п.
Бучковський Петро, 15 п.
Бучинський Стефан, 15 п.
Булінський Василь, 22 з. о.
Васьо Григорій, 13 стр.
Вітровський Евген, 22 з. о.
Войлас, 18 л., 8 комп.
Войнарович Володислав, 18 л.
Волощук Дмитро, 22 з. о.
Возняк Франко, 15 п.
Гаврилюк Василь, 22 з. о.
Гачкевич Петро, 15 п.
Гарасим Дмитро, 22 з. о.
Голка Іван, 22 з. о.
Гордовський Григорій, 15 п.
Городинський Михайло, 15 п.
Грибовський Андрій, 22 з. о.
Григорчук Кость, 22 з. о.
Грицюк Іван, 22 з. о.
Гуменний Іван, 15 п.
Ґуцул Дмитро, 13 стр.
Ґой Прокіп, 15 п.
Ґуркевич Петро, 30 п.
Ґресько Василь, 22 з. о.
Дацик Павло, 15 п.
Демчук Йосиф, 15 п.
Дмитришин Михайло, 13 стр.
Доктор Франко, 15 п.
Дубчак Никола, 15 п.
Дудар Петро, 15 п.
Дудик Пантелеймон, 13 стр.
Дутчак Дмитро, 22 з. о.
Дворницький Тома, 15 п.
Дзюбик Володимир, 22 з. о.
Жалоба Ілько, 22 з. о.
Загородний Йосиф, 15 п.
Зайшлий Павло, 15 п.
Ісопчук Кароль, 22 з. о.
Кашуба Іван, 30 п.
Комар Прокіп, 15 п.
Корницький Никола, 22 з. о.
Коваль, 15 п., 4 комп.
Коваль Іван, 13 стр.
Ковалевич Василь, 13 стр.
Козак Антін, 15 п.
Козак Іван, 15 п.
Крамар Никита, 15 п.
Бундис Іван, 30 п.
Кушнір Ілько, 22 з. о.
Кушнік Станислав, 13 стр.
Кузьма Іван, 15 п.
Кирстюк Іван, 22 з. о.
Лабуцький Мартин, 15 п.
Лазурко Михайло, 30 п.
Лещук Іван, 15 п.
Малуцький Іван, 15 п.
Маркалюк Іван, 22 з. о.
Марусяк Никола, 15 п.
Мелешка Ілько, 15 п.
Мельниковський Стефан, 15 п.
Мотало Никола, 15 п.
Нацюк Данило, 15 п.
Негрибецький, 18 л., 8 комп.
Нищий Петро, 30 п.
Олевич Михайло, 13 стр.
Олексюк Григорій, 22 з. о.
Ониськів Василь, 15 п.
Ониськів Іван, 15 п.
Онуськів Никола, 15 п.
Острожинський, 15 п., 1 комп.
Пачковський Антін, 30 п.
Патраш Михайло, 22 з. о.
Патрило Максим, 15 п.
Павлюк Дамян, 22 з. о.
Пелех Кость, 15 п.
Петрикевич Стефан, 15 п.
Підпанюк Никола, 15 п.
Прилацький, 18 л., 8 комп.
Прислівський Стефан, 15 п.
Ратушний Іван, 15 п.
Ратушовий Кость, 15 п.
Роляк Іван, 15 п.
Романюк Юрко, 22 з. о.
Ротар Семен, 22 з. о.
Русмовський Антін, 18 л.
Рипула Казимир, 15 п.
Саламанчук Савин, 30 п.
Самиця Василь, 15 п.
Савлюк Павло, 15 п.
Семенюк Никола, 22 з. о.
Сікора Іван, 15 п.
Стадник Никола, 15 п.
Стебницький Евстахій, 15 п.
Стечишин Іван, 30 п.
Стефанишин Никола, 15 п.
Стратичук Семен, 22 з. о.
Теслюк Василь, 15 п.
Тихоня Василь, 15 п.
Тимчук Тимко, 15 п.
Франчук Юрко, 22 з. о.
Фриц Омелян, 9 д.
Фурик Василь, 15 п.
Ходан Юрко, 22 з. о.
Чермак Йосиф, 5 стр.
Чофій Вавро, 15 п.
Юник Луць, 15 п.
Яцкевич Йосиф, 30 п.
Яків Стефан, 15 п.
Якубович Йосиф, 15 п.
Яремчук Василь, 15 п.
Яськевич Яцко, 15 п.

Листа утрат ч. 114
видана 26. січня 1915.

УБИТІ:

Микитка Евстахій (ляйтн.), 9 п. (22. XI, 1914)
Базюк Кость, 9 п. (28. XI, 1914)
Біґорій Фелікс, 9 п. (8. XII, 1914)
Василів Олекса, 9 п. (11. XII, 14)
Веклинець Василь, 9 п. (8. XII, 1914)
Войтович Петро, 9 п. (23. XII, 14)
Гоцинець Іван, 9 п. (12. XII, 14)
Гошовський Лука, 9 п. (8. XII, 14)
Готин Григорій, 9 п. (1. XII, 1914)
Динкевич Михайло, 9 п. (8. XII, 1914)
Жмуркевич Никола, 9 п. (9. XII, 1914)
Жулинський Теодор, 9 п. (8. XII, 1914)
Іваник Юрко, 9 п. (3. XII, 1914)
Кавка Кость, 9 п. (8. XII, 1914)
Керчей Іван, 9 п. (8. XII, 1914)
Колокун Васько, 9 п. (28. XI, 14)
Луговий Іван, 9 п. (11. XII, 1914)
Литвин Іван, 9 п. (8. XII, 1914)
Макарів Теодор, 9 п. (8. XII, 14)
Маслянка Сень, 9 п. (8. XII, 1914)
Минай Теофіль, 9 п. (10. XII, 14)
Петрів Роман, 9 п. (1. XII, 1914)
Рудник Кирило, 9 п. (26. XII, 14)
Рудник Андрій, 9 п. (8. XII, 14)
Савчин Никола, 9 п. (28. XI, 14)
Фіялкович Павло, 9 п. (23. XII, 1914)
Щур-Дмитро, 9 п. (23. XII, 1914)

РАНЕНІ:

Спарович Іван (кад.), 9 п.
Баран Михась, 9 п.
Береза Яків, 9 п.
Бойчук Василь, 9 п.
Болюк Михайло, 9 п.
Воробець Олекса, 9 п.
Гаврилів Іван, 9 п.
Готин Никола, 9 п.
Грицьків Василь, 9 п.
Демницький Дмитро, 9 п.
Довгий Василь, 9 п.
Дзіваковський Дмитро, 9 п.
Зеленевич Олекса, 9 п.
Іванів Михайло, 9 п.
Іваськів Гринь, 9 п.
Кліщун Юрко, 9 п.
Ключич Іван, 9 п.
Кобрин Стефан, 9 п.
Кобинець Дмитро, 9 п.
Корда Василь, 9 п.
Корецький Іван, 9 п.
Костів Василь, 9 п.
Костевич Никола, 9 п.
Красовський Стефан, 9 п.
Крушельницький Антін, 9 п.
Кривецький Стефан, 9 п.
Лаґодич Никола, 9 п.
Лаврук Дмитро, 9 п.
Лесів Теодор, 9 п.
Лобик Никола, 9 п.
Мацаляк Василь, 9 п.
Мандрик Петро, 9 п.
Мельник Василь, 9 п., 14 комп.
Мущинка Олекса, 9 п.
Микитин Роман, 9 п.
Михайлишин Кость, 9 п.
Миндюк Дмитро, 9 п.
Пакиж Матвій, 9 п.
Паньків Теодор, 9 п.
Парвинчак Михайло, 9 п.
Перин Григорій, 9 п.
Подолюк Кость, 9 п.
Пучковський Петро, 9 п.
Романик Дмитро, 9 п.
Романишин Никола, 9 п.
Рупняк Михайло, 9 п.
Римик Михайло, 9 п.
Садовський Стефан, 9 п.
Сас Іван, 9 п.
Сколоздра Василь, 9 п.
Сливчук Теодор, 9 п.
Смольський Василь, 9 п.
Солонинка Стефан, 9 п.
Сова Василь, 9 п.
Станів Гнат, 9 п.
Станів Михайло, 9 п.
Старчевський Никола, 9 п.
Стула Никола, 9 п.
Томчій Андрій, 9 п.
Тимчій Олекса, 9 п.
Тимків Іван, 9 п.
Угриновський Стефан, 9 п.
Усарський Василь, 9 п.
Федорчак Дмитро, 9 п.
Хабаль Василь, 9 п.
Хамович Іван, 9 п.
Ханеньків Михайло, 9 п.
Чеховський Никола, 9 п.
Чорний Володислав, 9 п.
Чудийович Олекса, 9 п.
Щепаняк Казимир, 9 п.
Щербій Йосиф, 9 п.
Щур Петро, 9 п.
Яцишин Никола, 9 п.
Ямнич Юрко, 9 п.

ПОЛОНЕНІ:

Абрам Лев, 9 п.
Бабій Адам, 9 п.
Баглай Дмитро, 89 п., ранений (у шпитали в Росії)
Балета Гринь, 9 п.
Барнич Дмитро, 9 п.
Баток Михайло, 9 п.
Бавус Теодор, 9 п.
Біда Клим, 89 п. (в Росії)
Бобечко Василь, 9 п.
Бойчук Лука, 9 п.
Бождан Іван, 89 п.
Васютяк Онуфер, 9 п.
Витвицький-Січко Михайло, 9 п.
Гаврильців Йосиф, 9 п.
Гаврилів Дмитро, 9 п.
Ґавришків Рудольф Володислав, 89 п. (в Росії)
Гнидин Роман, 9 п.
Головатий Никола, 9 п.
Головчак Дмитро, 9 п.
Грицюк Іван, 9 п.
Гринів Дмитро, 89 п., ранений (у шпитали в Росії)
Гудима Михайло, 9 п.
Гвоздецький Олекса, 9 п.
Ґаладзун Іван, 89 п. (в Росії)
Ґолійчук Іван, 9 п.
Данилів Михайло, 9 п.
Денис Теодор, 9 п.
Держило Яків, 9 п.
Дмитрів Іван, 9 п.
Довгий Гринь, 9 п.
Дрзева(?) Ілько, 9 п.
Дудик Никола, 9 п.
Дирів Никола, 9 п.
Жовнір Іван, 9 п.
Забронський Григорій, 89 п. (в Росії)
Закшевський Юрко, 9 п.
Зборовський Йосиф, 9 п.
Зінковський Павло, 89 п., ранений (у шпитали в Росії)
Іванець Никола, 89 п., ранений (в Росії)
Качалуба Никола, 9 п.
Клюс Микита, 9 п.
Климишин Іван, 9 п.
Кобута Демян, 9 п.
Куцик Іван, 9 п.
Курач Іван, 9 п.
Леськів Стефан, 9 п.
Левицький Василь, 9 п.
Левко Михайло, 89 п., ранений (в Росії)
Лико Василь, 9 п.
Мацків Дмитро, 9 п.
Марунчин, 9 п., 12 комп.
Матійчин Никола, 9 п.
Мелечко Тома, 89 п., ранений (в Росії)
Мельник Архип, 9 п.
Мельник Василь, 9 п., 12 комп.
Мотульський Стефан, 9 п.
Михайлишин Юрко, 9 п.
Наконечний Іван, 9 п.
Нищий Ілько, 9 п.
Онищук Пилип, 9 п.
Пак Роман, 9 п.
Панчак Іван, 9 п.
Панчишин Никола, 9 п.
Павлишин Андрій, 9 п.
Пазяк Михайло, 9 п.
Попович Пилип, 9 п.
Пукиш Юрко, 9 п.
Романів Дмитро, 9 п.
Романишин Андрій, 9 п.
Салдан Василь, 9 п.
Савчин Теодор, 9 п.
Сенґурин Андрій, 9 п.
Спильчин Василь, 9 п.
Сушлик, 9 п., 12 комп.
Тріщ Василь, 9 п.

(Дальше буде).

ЦІННИК КНИЖОК,

які можна дістати в друкарні „Свободи“:

Абу Касимові капці. — Арабська казка Написав Іван Франко. — Ціна 30 цнт.
Американський гимн „Май Контри“ під нотами в українськім перекладі. — Ціна .... 10 цнт.
Американець, веселий образ з житя народу зі співами, в трох діях. — Ціна ....15 цнт.
Америка. — Збірка віршів: Зміст: Америка. Важкі думи. Галицким панам у альбом. До сестри. Публика. Се що такого є? В Пенсильвенії. Два образки. Одна лиш волина. Я хочу до дому. Купить мали. Прощане з краєм. Слава Пророка. Поет і Муза. Будучність руського робітника. Вітер по поли. Ой в мене квіточки цвали. — Ціна 15 цнт.
Американські трости. — Ковбок. (Казка.) — Еміґранти. — Дні нашої слави і недолі. — Ціна .... 15 цнт.
Амалюнґа. — Займаюче оповідане з часів боїв між Европейцями а Індіянами в півн. Америці. — Ціна 20 цнт.
Букварь для дітий першого року науки. — Ціна враз з пересилкою 30 цнт.
Блудний син. Образ з житя виселенців в Америці у 4 актах зі співами. — Ціна .... 25 цнт.
Богдан Хмельницький в Галичині (2 ілюстрації). — Письмо (6 ілюстрацій). — Фляшка горівки. — Не в добрий час (4 ілюстрації). — Дні нашої слави і недолі. — Ціна .... 15 цнт.
Вічевий співаник. — Ціна .... 5 цнт.
Вертеп. Сценічна картинка для колядників, що ходять по хатах в часі Різдвяних Сьвят. — Ціна ...... 5 цнт.
В неволі темноти. — Комедія з житя русько-американського народа в 3 актах. — Ціна .... 25 цнт.
Весела книжочка з 17 образками. — Гумористично-сатиричний збірник для сумних людий. — Містить в собі богато сьмішних віршів, дотепів і оповідань. — Ціна .... 35 цнт.
В старім і новім краю. — Образ з сучасного житя в 4-ох відслонах. Дуже весела штука для аматорських театрів. — При кінци сеї книжки находить ся сьмішне оповідане „Стадник“. — Ціна .... 25 цнт.
Вода в природі. — Умиркований та щирий. (В. Винниченко). — Заграй. — Останки „Фортуни“. — Дні нашої слави і недолі. — Ціна .... 20 цнт.
Галка смерти. — Ціна......... 5 цнт.
Гостина сьв. Николая, драматична гра для дітий. — Ціна .... 10 цнт.
Галицькі анекдоти. (Гумор. оповідання). — Ціна .... 10 цнт.
Ґеновефа. — Ціна .... 30 цнт.
Дещо про звірята, росляни, камінє і скали. — В сїй книжці находить ся около 200 цікавих образків звірят, птахів і риб з докладним описом, де вони живуть. — Ціна .... 30 цнт.
Дещо про права і суди в Злуч. Державах, а особливо в стейті Пенсильвенії. — Ціна .... 10 цнт.
Дорога до сьвідомости: Капітал і праця. — Ціна .... 10 цнт.
Дорога до сьвідомости: Борба клас і для чого робітники орґанізують ся. — Ціна .... 10 цнт.
Два брати, з байок Братів Ґріммів. — Ціна .... 15 цнт.
Еміґрант. — Дуже веселі пригоди з житя еміґранта. — Ціна ...... 15 цнт.
І. Жовнір. — II. Оферма. Новеля з військового житя. — Ціна ...... 10 цнт.
Житє Ісуса Христа $1.25
Житє і твори Івана Франка.—Ціна 10 цт.
Житє, зарібки, орґанізації і т. п. в Злуч. Державах. — Дуже цікава розправа про відносини праці і житя в Америці. — Ціна .... 15 цнт.
Журавлі. — Зміст: Журавлі (вірш). Закутник (оповідане). Новітні гайдамаки (вірш). Пісні про Канаду. Пайлот Бют, оповідане про судьбу молодого робітника-еміґранта. Звідки бере земля тепло. — Ціна .... 15 цнт.
Жіночий язик, індійська казка. **Невдалий линч,** оповідане. — Ціна 15 цнт.
Жінка і її значінє в суспільнім житю — Сільський хірурґ (3 ілюстрації). Смерть отаманова. — Дурень. — Дні нашої слави і недолі. — Ціна 15 цнт.
Жителі Марса. — Ціна ...... 10 цнт.
З кого ся насьміваують, з того люди бувають. — **Посол Петришин.** — **Модний адвокат.** Збірка оповідань. — Ціна .... 10 цнт.
За сестрою. — Є се найгарнїйше оповідане з козацької старини, сучасного письменника Андр. Чайковського, яке тепер вийшло на американській Руси. — Ціна .... 35 цнт.
З ріжних нив. — Зміст: Вся людська твар з хвалою прийде (вірш). Чого нам дійсно потреба. Не плоти ради, не плоди (вірш). Найбільший духовний поет (Данте Аліґієрі). Михайло Петрович Старицький, батько українського театру і визначний український поет. Як будуть іти шапи? Ангел та пустельник (оповідане). Дещо цікавого із природи і науки. Зі сьвіта.—Ціна 15 ц.
Зуб за зуб (оповідане). — Бом (з каліфорнійського житя). Судьба сьвітів. Назва „Русини“. — Ціна .... 10 цнт.
Іцко-Сват, комедія в 1. дії.—Ціна 10 ц.
Іван Дурак та инші оповідання. Ціна 25 ц.
Історія заложення Злучених Держав Північної Америки. — Самсон. — До тих, що сьміють ся з пяної людини. — Як Сніжка щось по ночи водило і що то було? (1 ілюстрація). — Бог на землі (Індійська казка). — Свати. — Дні нашої слави і недолі — Ціна 15 ц.
Казки за циганів — Ціна .... 10 цнт.
Казки про жидів. — Зміст: Як Іван жидів мудрував. Вандрівка Івана з жидами. Як Іван водив жидів на гриби, а відтак у ставі потопив. — Мужик з жидом в спільці. Пан і жид. Казка про жида. Як жид Русина правував. — Ціна .... 15 цнт.
Книжочка рахункова. — Дуже практична книжочка до обчислювання великих рахунків; вона є пожиточна так для бизнесменів як і для робітників. З додатком деяких цікавих відомостий. — Ціна .... 30 цнт.
Коротка історія Руси до зруйнованя Січи. Містить богато образків руських князів і гетьманів. — Ціна .. 10 цнт.
Конець „Тітаніка“, правдивий опис морської катастрофи. — Ціна ..40 цнт.
I. Листи з пекла. II. Лист шинкаря до чорта і инші оповідания. — Ціна 25 цт.
Лис Микита. З німецького переробив Іван Франко. — Ціна .... 40 цнт.
Мужицька доля. Збірка оповідань. — Ціна .... 10 цнт.
Марія. — Зміст: Марія (уривок з поеми Т. Ш.). На чужині (вірш). Скором (оповідане). Рік 1903-тий в старім краю. Людоїдство в Конго. Клопоти куми Софрона (вірш). — Ціна 10 цнт.
Многострадальний народ. (Огляд історії українського народу). — Ціна 20 цнт.
Найкрасші пісні, як: вояцькі, коломийки, любовні, жартобливі і думки. — Ціна ....20 цнт.
Невольник, драма в 5. діях.—Ціна 15 ц.
Наверненний грішник. — Ціна .. 20 цнт.
Народний рух австро-угорських Русинів. — Ціна .... 20 цнт.
Напад на Січ. — Ціна .... 5 цнт.
Не скує душі живої!.. Присьвята українському народови в Злучених Державах і в Канаді в тяжких хвилях його житя, на зарану великих надій для покріпленя духа. — Ціна .... 15 цнт.
Ой не ходи Грицю, та на вечерниці. Народна драма зі співами в V. діях М. Старицького. (В переробці Александрова. — Ціна .... 30 цнт.
Оповідане про Алі Бабу і сорок розбійників. Арабська казка. — Ціна 20 цт.
О підземних скарбах. — Природна розвідка про всякі мінерали, находячі ся в землі і як витворюють ся з них річи необхідні в житю людий. Ціна 25 ц.
Оповідання про заздрих Богів. — Ціна .... 10 цт.
Огонь на услугах чоловіка (3 ілюстрації). Становище панниці. — Янко Музика. — Синячий син. — Дні нашої слави і недолі. — Ціна .... 15 цнт.
I. Олекса Довбуш і карпатські опришки. — II. Цісар і ігумен. Баляда. З німецького переклав Іван Франко. — Ціна .... 10 цнт.
Порадник для женщин, що хочуть бути здоровими. — Ціна .... 15 цнт.
Порадник для залюблених або як писати любовні листи. — Ціна .. 35 цнт.
Провідник, практичний підручник до науки англійської мови без помочи учителя з доданем словара. — Ціна $1.50
Портрет Т. Шевченка, поменьшене портрету славного артиста-маляра Ф. Красіцького. Величина 13x16 цалів на тривалім папери. — Ціна .. 20 цнт.
Під прапором свободи. Вибір патріотичних декламацій. — Ціна ... 30 цнт.
Пісні про Канаду і Австрію. Пригоди з житя еміґрантів, писані віршом. — Ціна .... 40 цнт.
...рят і рости. — Ціна ...... 10 цнт.
Принц і нуждар. Дуже займаюче оповідане славного американського писателя Марка Твейна в перекладі В. Держируки. — Ціна .... 50 цнт.
Причта про садівника та инші оповідання, гуморески і сатири. — Ціна .. 40 цнт.
Промови, декламації і желания на хрестинах, заручинах і весілю для кумів, старостів і дружбів. — Ціна .. 10 цнт.
Покуса. — Зміст: Покуса (оповідане). З арктичної школи (оповідане). Я тут голова (оповідане). Пісня про Канаду. 11.000 метрів над землею. Руському серцю (вірш). Вік людий, звір...
Про конець сьвіта. — Ціна .... 15 цнт.
Про нутро землі (з 22 образками). — Розказ про будову землі і її передпотопові здобутки. — Ціна .. 25 цнт.
Про Христофа Колюмба та відкрите Америки (2 ілюстрації). — **Закон не** оцінить панства, тільки виховане. — Ріп Ван Вінкель (Вашінґтон Ірвінґ). — Дні нашої слави і недолі. Ціна 15 ц.
Руський штукар. 212 гарних штук до забави. — Зміст: Часть І. Забави фізичні і хемічні. Часть II. Штуки в картах. Часть III. Штуки рахункові. Часть IV. Штуки жартібливі. — Ціна .... 50 цнт.
Рицар і смерть. — Ціна ...... 5 цнт
Розмова Поляка з Русином. — Дуже веселий вірш, в котрім Русин висьміває польську пиху. — Ціна .. 10 цнт.
Релігійні вірованя старинних народів. — Зміст: Релігія Єгиптян. Релігія Халдейців. Первісна релігія Індусів.Ісповідники релігії Брама. Релігія Будди. Релігія Перзів. Релігія Жидів. Релігія Греків. Релігія Римлян. — Ціна 20 цт.
Русько-англійський тлумач, з котрого можна дуже скоро навчитись англійської мови. Сторін 256, тверда оправа. — Ціна .... 60 цнт.
Різдвяна ніч (з 10 образками). — Ціна .... 10 цнт.
Степові люди. — Оповідане з житя в донських степах. — Ціна ...... 15 цнт.
Страшна мість. — Оповідання М. Гоголя з козацьких часів (з многими образками). — Ціна .... 20 цнт.
Сьпівомовки .... 40 цнт.
Свекруха. — Комедія в 3 діях. — Ціна .... 25 цнт.
Страйк. — Сценічний образ з трох дій з житя хліборобів в Галичині. (Штука для аматорських театрів). — Ціна .... 20 цнт.
Стр... на смерть! — Робітнича драма в ... дії. (Для аматорських театрів). — Ціна .... 15 цнт.
Сьвято весни. — Борог між нами. — Христос Воскрес. — До часу збанок воду носить (2 ілюстр.) — Тополя (1 ілюстрація). — Мати. — На Великдень. — Старинний звичай. — Дні нашої слави і недолі. — Ціна 20 цнт.
Товариська ворожка, для веселої розривки в кружку знакомих. — Зміст: Ворожене будучности для женщин. Ворожене будучности для мущин. — Ціна .... 15 цнт.
Тарас Шевченко (17 ілюстрацій). — Ціна .... 20 цнт.
Український співаник. — Ціна 40 цнт.
Хлопська доля. — Ціна ....5 цнт.
Хто з чого жиє? (Розвідка на тлї економічнім). — „Земля рече“. — Ціна .... 15 цнт.
Чародійні пригоди убогого Омара і султанової дочки Зулїми. — Ціна 20 ц.
Через кордон. (Цікаві розкази еміґранта). Еміґрант (вірш). — Ціна 15 цнт.
Що стало ся з Рудольфом або траґедія на замку Маєрлінґ. — Ціна 60 цнт.
Що то є книжка? — Початки козаччини (з 5 образками). — Козачий кістяк. — Кіндрат Бубненко-Швидкий. — Дні нашої слави і недолі. — Ціна 20 цнт.
Як мужик ходив до царя правди шукати (оповідане). З гір (вірш). За землю (оповідане). Сьвіт без Аллага (арабська байка). Як вовк пімстив ся на цареви (казка). — Ціна .... 15 цнт.
Які то є люди на земли? (з 22 образками і 2 мапами). Дуже цікава розвідка про всі раси людий і їх житє. — Ціна .... 50 цнт.
Як писати листи або найновійший і найпрактичнійший Русько-анґ. листівник. — Ціна .... 75 цнт.
Як закладати читальні і вести бібліотеки. — Чому рік має 365 днів. — Що таке грім. — Алькоголь, повільна отруя. — Шпиок. — Чотири дні. (Всеволод Гаршин). — Заповіт Ярослава Мудрого. — Дні нашої слави і недолі. — Ціна .... 15 цнт.
I. Як мене вибирали дружбою. — II. Цісар соловій. — Ціна ... 10 цнт.
Як пан собі біду шукав, оповідане Івана Франка. — Ціна .... 15 ц.

ДРУКИ.

Переписні картки. — 1) Т. Шевченко (з портрета Красіцького), 2) Шевченко в молодім віці, 3) Шевченко в неволи (з власноручного портрета), 4) Родина хата Т. Шевченка, 5) Могила Т. Шевченка в Каневі над Дніпром. Картки виконані в трох кольорах і прикрашені взорами в народних мотивах. — 5 карток .... 15 цнт.
Листові папери до родини, свояків, знакомих і др. На кождім листі находить ся відповідний віршик прикрашений гарною трикольоровою вінєтою в народних мотивах і три сторінки лїнійовані до писаня. — Ціна за 15 листів першої серії враз з ковертами для мущин 45 центів. — Ціна за 11 листів другої серії враз з ковертами для женщин 36 центів. — Поодинокий листок коштує 4 центи.
Книжочки платничі для вписуваня місячних вкладок членів до Братств і Товариств. 50 штук 3.50
Метрики хрещеня, шлюбу і смерти, штука .... 3 цнт.
Поминник за померших .... 10 цнт.
Листові папери. Листи з вінєтою Т. Шевченка, М. Лисенка, Ів. Франка, Богдана Хмельницького, М. Драгоманова — за штуку .... 2 цнт.
Книжки для опікунів хорих 1.00
Сьвідоцтва лікарські для хорих членів Братств і Товариств .... 3 цнт.

МОЛИТВЕННИКИ І КНИЖКИ БОГОСЛУЖЕБНІ ТА РЕЛІҐІЙНІ.

Новий Завіт	2.00
Псалтир	1.00
Бог Надежда Моя, звичайна оправа	1.00
Бог Надежда Моя, кістяна оправа	2.00
Бог Радость Моя, кістяна оправа	1.40
Віночок, для молодіжи, звич. оправа	28
Дорога до неба, скіряна оправа	90
Дорога до неба, малий, звичайна оправа	32
Друг Душі, кістяна оправа	1.30
Друг Душі, малий, звич. оправа	50
Горі імієм серця, кіст. оправа	1.10
Горі імієм серця, скіряна оправа	1.10
Горі імієм серця, звичайна оправа	34
Хліб Душі, кістяна оправа	1.80
Хліб Душі, звичайна оправа	90
Молитвослов для католицьких лиць	1.20
Помилуй нас Боже, для молодіжи, скіряна оправа	80
Помилуй нас Боже, звич. оправа	50
Коляди	20
Збірник найкрасших пісень церковних	10
Ангельський хор, часть II.	20
Ангельський хор, часть II.	5

Адреса:
„SVOBODA“
83 Grand Str., Jersey City, N. J.

Хто хоче довідати ся про причини теперішної війни, про її початки і дотеперішний перебіг та стан, нехай купить собі великий ілюстрований

КАЛЄНДАР
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА НА РІК 1915.

ЦІНА СЕГО КАЛЄНДАРЯ ЛИШ 60 ЦНТ. ВРАЗ З ПОЧТОВОЮ ПЕРЕСИЛКОЮ.

Гроші можна посилати почтовим або експресовим моні-ордером і в стемсах почтових. Канадійських почтових стемпслів і срібних монет не приймаємо.

Замовленя посилайте на слідуючу адресу:
„SVOBODA“ 83 Grand St., Jersey City, N. J.

КНИЖОЧКИ ПЛАТНИЧІ для Братств і Товариств до вписуваня місячних вкладок, можна дістати в друкарни „Свобода“ по ціні 7 цнт. штука.

АНГЛІЙСЬКИЙ АТЛЯС Европейської війни.
Сей атлас заджений славним ученим Ґригорієм Д. Кремком є найлучшим із всіх, які до сего часу були видані.
Крім воюючих держав АВСТРІЇ, СЕРБІЇ, РОСІЇ, ФРАНЦІЇ, НІМЕЧЧИНИ, АНГЛІЇ і ІТАЛІЇ знайдете там ще богато инших сьвітових держав з їх великими мапами міст. Через се власне він є дуже практичний. Величина сторінок 13x21.
ЦІНА ЗА ПРИМІРНИК 35 ЦЕНТІВ.
Замовленя посилайте до
„SVOBODA“
83 Grand St., Jersey City, N. J.